

SKOPJE - Položaj na meji z Grčijo se zaostruje

V Makedoniji čedalje bolj neobvladljiv pritisk beguncev Policia nadnje s solzivcem

SKOPJE / LJUBLJANA - Migrantska kriza, ki vse bolj pesti Makedonijo, se je včeraj še zaostriла. Potem ko je Makedonija razglasila izredne razmere in zaprla svojo južno mejo za migrante in begunce, je tamkajšnja polica s solzivcem pregnala več tisoč migrantov. Več je bilo ranjenih. Medtem tudi Slovenija v prihodnjem ne izključuje možnosti povečanega števila beguncev. Makedonska polica je včeraj s solzivcem razgnala na tisoče migrantov, ki so poskušali vstopiti iz Grčije v Makedonijo in nadaljevati pot proti Madžarski. Policia je uporabila tudi šok granate. Najmanj pet migrantov je bilo lažje poškodovanih.

Nekaj tisoč ljudi z Bližnjega vzhoda, iz Afrike in Azije, večinoma sirskih beguncev, je preživel mrzlo noč na nikogaršnji zemlji med Grčijo in Makedonijo. Makedonske oblasti so v četrtek namreč razglasile izredne razmere in zaprle svojo južno mejo za migrante in begunce. Na območje Gevgelije na meji z Grčijo ter območje Kumanova na meji s Srbijo je Makedonija napotila vojsko.

Makedonsko notranje ministrstvo je sicer danes napovedalo, da bodo določenemu številu »ranljivih« migrantov dovolili prečkanje meje. »Omejeno število ne-

zakonitih migrantov ranljivih kategorij bo lahko vstopilo v Makedonijo, kjer bodo ob upoštevanju zmogljivosti države deležni pomoči,« so zapisali v sporočilu.

Makedonska polica je nato kasneje na meji vstop v državo omogočila nekaj sto beguncem, večinoma družinam z otroki in nosečnicami. A to je ponovno povzročilo kaos, saj je več sto drugih migrantov izkoristilo priložnost in poskušalo prebiti blokade policije. V naletu in gneči je bilo lažje ranjenih deset ljudi. Nekateri so se onesvestili.

Iz Bruslja so sporočili, da je bila Evropska komisija obveščena o odločitvi makedonske vlade o uvedbi izrednih razmer na dveh obmejnih območjih v Makedoniji. Komisija je zagotovila, da bo EU še naprej zagotavljala humanitarno pomoč Makedoniji pri soočenju s pritokom migrantov. Ob tem dodaja, da ima Makedonija pravico nadzorovati prehod ljudi preko svojega ozemlja in ulti merila za vstop v državo.

Clovekoljubna organizacija Amnesty International je medtem kritizirala poročila o nasilju makedonskih varnostnih sil nad begunci. Makedonska polica naj bi se poleg solzivca posluževala tudi udarcev in

streljala v zrak, da bi migrante odvrnila od prečkanja meje z Makedonijo.

Visoki komisariat ZN za begunce pa je vladu v Skopju pozval, naj naredi več za reševanje krize in omogoči dostojno nastelitev beguncev, ki množično prihajajo vsak dan. Migranti iz Makedonije večinoma pot do Zahodne Evrope nato poskušajo nadaljevati preko Srbije in Madžarske. A slednja na meji s Srbijo gradi ograjo, da bi zajezila prihode migrantov. Val migrantov bi se tako lahko preusmeril proti Hrvaški in posledično tudi Sloveniji.

Na slovenskem notranjem ministrstvu ne izključujejo verjetnosti prihoda večjega števila prisilcev azila v Slovenijo, do cesar bi lahko hitro prišlo tudi zaradi ograje, ki jo na meji s Srbijo gradi Madžarska. Na porast migrantov je Slovenija pripravljena z akcijskim načrtom, ni pa jasno, kako bi ukrepali ob dnevnem množičnem do toku migrantov. Glede na akcijski načrt, ki predvideva tudi stroške, je Slovenija ocitno pripravljena na sprejem 900 migrantov. Načrt sicer izpostavlja, da »maksimalnega števila oseb ne moremo določiti niti predvideti«. V Makedonijo in Srbijo, od tam pa na Madžarsko, sicer na primer trenutno dnevno pritiskajo na tisoči migrantov.

Včeraj je na mejo Makedonije pritiskalo na tisoče beguncev, ki prihajajo pretežno iz Sirije

ANSA

RIM - Neverjetna zgodba

Pogreb, ki je obkrožil svet

Gornja fotografija z neverjetnega pogreba je obkrožila svet

ANSA

RIM - Novica o neverjetnem in razkošnem pogrebu (glasbeni refren iz filma Boter) vodje rimske kriminalne združbe Vittoria Casamonice je obkrožila svet. Medtem ko smo v Rimu priča običajnemu »ping pongu« zvrščanja odgovornosti, se v tujini sprašujejo kako se je takšen pogreb sploh lahko zgodil. In to v času, ko je italijansko glavno mesto v vrtincu polemik zaradi kriminalnih organizacij, ki so dolgo časa pogojevale delo mestne uprave (t.i. preiskava mafia capitale).

Na zatožni klopi so se znašli župnik, ki je vodil pogrebni obred, policijske oblasti in nenazadnje tudi župan Ignazio Marino. Včeraj se je še izvedelo, da pilot helikoptera, ki je letel nad pogrebom in trosil cvetje, sploh ni imel dovoljenja za polet v središču Rima. Ustanova Enac, ki je na državnih ravnih odgovorna za polet letal in helikopterjev, je pilotu odzela licenco, sledi kazenska ovadba.

Župnik Giancarlo Manieri, ki je vodil pogrebni obred, se pred kritikami in očitki nadrejenih nerodno zagovarja, da ni videl in vedel kaj se je dogajalo pred cerkvijo po žalni maši. »To ni moja stvar,« vztraja duhovnik, ki ni prekinil pogreba, čeprav bi lahko. Vatikanski radio sicer obžaluje pogreb v takšni obliki, brani pa Manieri, češ da Cerkev ne more prepovedati nobenega pogreba.

Prefektura je od sil javnega reda zahtevala uradno poročilo o dogodku, potem ko so policija in karabinjerji dejali, da sploh niso vedeli za pogreb. To je čudno opravičilo, pokojni Casamontica je bil sicer že nekaj časa »v pokolu«, do pred nekaj leti pa je vodil eno najbolj vplivnih rimskih kriminalnih združb. Njegova družina sicer trdi, da Casamontica ni bil nikoli tisto, kar mu pripisujejo javna občila...

Župan Marino, ki mu v zadnjih mesecih in tednih res ne manjka težav in problemov, tudi ni vedel za pogreb. Čeprav občinska uprava pri tem nima nič, je Marino tarča ostrih kritik tako s strani desne sredine, kot Gibanja 5 zvezd.

ATENE - Po odstopu premiera Aleksisa Ciprasa skupina poslancev Sirize napovedala ustanovitev nove stranke

Novo vlado bo skušala sestaviti Nova Demokracija Vse bolj verjetne predčasne volitve 20. septembra

ATENE - Po odstopu grškega premierja Aleksisa Ciprasa bo v Grčiji še posek poskus sestavite nove vlade, ki pa po ocenah analitikov ne bo obrodil sadov in bodo potrebne predčasne volitve. Politično situacijo je še bolj zapletla odločitev dela poslancev vladajoče stranke Siriza, da se odcepiti in ustaviti svojo stranko. Grški predsednik Prokopis Pavlopoulos je danes mandat za sestavo nove vlade poveril vodji grške opozicije stranke Nova demokracija Evangelosu Meimarakisu. Grška ustava zapoveduje, da v primeru odstopa premierja možnost za sestavo nove vlade dobri odstavljeni premier ali drug politik iz njegove stranke, oblikovanje vlade pa mora steti v treh dneh. A Cipras se je tej možnosti odpovedal, zato pravico do vladnega sestavljanja dobri druga najmočnejša sila v parlamentu - Nova demokracija, ki ima sedaj tri dni časa.

Opozovalci sicer menijo, da Meimarakis ne bo mogel sestaviti vlade, ker ima Nova demokracija le 76 poslancev

v 300-članskem parlamentu, v katerem pa bo ob družbi med drugim skrajnih levicarijev iz Sirize in nove stranke upornikov ter skrajnih desničarjev iz Zlate zore težko dobiti dovolj zaveznikov. Če Nova demokracija ne bo uspešna, ustava določa, da možnost oblikovanja dobri še tretja najmočnejša skupina v parlamentu. Tu pa v igro pridejo uporniki iz Sirize.

Skupina 25 poslancev skrajno leve frakcije Siriza je včeraj namreč izstopila iz stranke in ustavila novo stranko, ki so jo poimenovali Ljudska enotnost (LAE). S tem je nastala tretja največja poslanska skupina v parlamentu. Nova stranka bo vodil nekdaj minister za energijo in vodja skrajno leve frakcije v Sirizi Panajotis Lafazanis, ki je ostro nasprotoval dogovoru o pomoči. Na seznamu poslancev nove stranke, ki ga je objavil časnik Ta Nea, ni predsednice parlamenta Zoe Konstantopoulou in bivšega finančnega ministra Janisa Varufakisa. Oba sta naspro-

Lider opozicije Meimarakis (levo) pri predsedniku republike Pavlopulosu ANSA

tovala novemu dogovoru o mednarodni pomoči.

Dokler trajajo poskusi sestave nove vlade, na oblasti ostaja Cipras. Ker poskusi po pričakovanih ne bodo obrodiši sadov, bo po vsej verjetnosti sledil raz-

Cipras je v sinočnjem televizijskem negotoru, v katerem je napovedal svoj odstop, pojasnil, da ima zdaj, ko je prispeval prva transa nove finančne pomoči, moralno dolžnost, da za mnenje povpraša grški narod. Grčija je namreč v četrtek iz stalnega mehanizma za stabilnost evra (ESM) dobila prvo transo pomoči v višini 13 milijard evrov, kar je Grčiji omogočilo tudi poplačilo nujnih finančnih obveznosti. V prihodnjih treh letih pa bo v skladu z odobrenim programom pomoči lahko črpala do 86 milijard evrov pomoči iz ESM.

A varčevalni ukrep, na katere je morala pristati Grčija v zameno za pomoč, so razjezili številne v Ciprasovi stranki. Program pomoči so sicer v parlamentu s pomočjo opozicije uspeli potrditi, a številni poslanci Sirize so glasovali proti, kar je nakazalo, da se Ciprasu vse bolj majte stolček. Zato se je Cipras odločil, da bo namesto podpore v parlamentu z zaupnico raje znova iskal zaupanje pri volivcih. (STA)

ČEDAD - Zaradi nesoglasij med župani

Statut Nadiške medobčinske zveze bo podpisal komisar

Zaradi neupoštevanja slovenske manjšine odstopil podžupan Tipane Elio Berra

ČEDAD - Statut Nadiške medobčinske unije bo sprejel komisar, ki ga bo imenovala Dežela Furlanija Julijska krajina, poročata Messaggero Veneto in Dom. Na konferenci županov 17 občin v zvezi niso namreč dosegli potrebne večine. Predloženi osnutek je prejel 7 glasov (podprt so ga občine Buttrio, Čedad, Manzano, Remanzacco, San Giovanni al Natisone, Sovodnja in Srednje), prav toliko jih je bilo proti (Corno di Rosazzo, Grmek, Prapotno, Podbonesec, Svet Lienart, Špeter ter Tavorjana), Moimacco in Pre-mariacco sta se vzdržala, Dreka pa ni bila prisotna.

Propadlo besedilo statuta je imelo triježičen naslov: Statuto Unione Territoriale Intercomunale del Natisone – Statut Union Teritoriál Intercomunál dal Nadison – Statut Medobčinske Teritorialne Unije Nadiže. Med cilji je omenjalo zaščito slovenske manjšine in je predvidevalo ustanovitev "podokrožja" s sedmimi beneško-slovenskimi občinami.

Podžupan Tipane Elio Berra, ki je celih 15 let do lani vodil to občino kot župan, je medtem odstopil. Petnaj-

Nadiška medobčinska zveza bo domovala v Čedadu

stdnevniku Dom je povedal, da se je za ta korak odločil, ker v statutu nastajajoče Terske medobčinske unije slovenska manjšina ni niti omenjena in ni čisto nobene skrbi za gorsko področ-

je. Župan Claudio Grassato obžaluje Berrov odstop in pravi, da ga bo poskusil obdržati na položaju. Obenem priznava, da glede medobčinskih unij imata z Berro drugačne poglede.

Komisar, ki ga bo imenovala Dežela, bo v prihodnjih dneh podpisal tudi statut videmske medobčinske zveze. Tu je prišlo do političnega razkola med župani iz vrst desne in leve sredine.

AKTUALNO - Paolo Rumiz o nekaterih polemikah v zvezi z Bobni miru

»Talibani v Italiji in Sloveniji«

Tržaški novinar in pisatelj prepričan, da kritike ni vzbudilo vabilo na portoroški koncert, temveč beseda mir

Levo Paolo Rumiz in desno orkester, ki ga vodi maestro Igor Coretti Kuret

TRST - »Mi ne proslavljamo ničesar, zlasti ne prve svetovne vojne, te grozne morije, ki je odprla pot evropskim tragedijam v preteklem stoletju. Paolo Rumiz ne skriva razočaranja in tudi je že zaradi nekaterih polemik, ki jih je v Sloveniji sprožil koncert Bobni miru (Tamburi della pace). Pobudo si je zamislil z Igorjem Corettijem Kuretom, na koncertu sodeluje 67 mladih glasbenikov iz 21 držav. V sredo so koncert izvedli v Kopru, v četrtek v portoroškem Avditoriju in sinoči v Sacileju. V Portorožu se je za koncert zanimala tudi tamkajšnja policija, saj bi pobuda - tako je vsaj namignila Rumizu - lahko imela tudi prevratniške vzgibe.

Portoroški organizatorji so iz plakata pred koncertom izločili napis "Ob stoletnici vstopa Italije v prvo svetovno vojno", vseeno je prišlo do polemik, ki se Rumizu zdijo nerazumljive in neverjetne. »Spravili so se na plakat, ki je bil potem popravljen, ne da bi si ogledali predstave. Vsakdo seveda svobodno izrazi svoja stališča, od časnika Delo pa bi si pričakoval, da me vsaj poklicajo in slišijo tudi mojo plat zvona,« pravi Rumiz, sicer tudi dober poznavalec novinarske etike. Zadovoljen je, da je koncert podprt slovenski veleposlanik v Italiji Iztok Mirošič, razveselile so ga tudi besede, ki jih je v Delu v zvezi s koncertom izrekel Jože Pirjevec.

»Že dve leti se ukvarjam s prvo svetovno vojno, ki je nisem nikoli operoval ali povzdigoval. Nasprotno. Vse morejo reportaze, članki in dokumentarni filmi dokazujojo, da je bila to grozna nesmiselna morija, v kateri so na vseh straneh umirali navadni ljudje, veliko pa je trpelo tudi civilno prebivalstvo. Vstop Italije v vojno je samo eno od po-glavijev te evropske tragedije,« poudarja Rumiz. Nekdanji novinar Piccola in potem Repubblice je med prvimi, ki je pred petimi leti navezel stike z dirigentom Riccardom Mutijem ter položil temelje za koncert miru na tržaškem Velikem trgu s predsedniki Italije, Slovenije in

Hrvaške. »Še danes se spominjam velike užaljenosti italijanskih talebanov, ki se niso mogli spriznjiti s slovensko in hrvaško himno na osrednjem tržaškem trgu. Zaradi tega me sedaj čudijo pomisleki nad našim koncertom, ki prihajajo s Slovenije. Očitno imajo tudi tam talibane,« grenko ugotavlja Rumiz.

Skranjež v Italiji in Sloveniji je po njegovem predvsem strah besede mir, ki je bistvena sporočilnost naše zamisli. Prav beseda mir po Rumizovem prepričanju moti tiste, ki v Italiji in v Sloveniji umetno razpljujejo stara in prezivela nasprotovanja.

»Mladi iz 21 držav, ki nastopajo pod Igorjevo taktilko, predstavljajo najlepši obraz evropske družbe. Tiste v Sloveniji, ki nama očitajo potvarjanje zgodovine in celo hujškaštvo, vabim, da pridejo na naš koncert in tako na lastne oči preverijo za kaj se gre. Videli bodo, da je ta polemika popolnoma brez zveze,« poudarja Rumiz. Njegov ded je bil avstro-ogrski vojak na fronti v Galiciji, kjer se je bojeval tudi Igorjev dedek.

»Nekateri v Sloveniji so nas pozvali, da bi se moral z Igorjem opraviti za Bobne miru. Jaz pa mislim, da bi se morali opraviti tisti, ki so iz nica ustvarili te nepotrebno afero in s tem skušali zastupiti plemenito sporočilnost te pobude,« je za Primorski dnevnik še dodal Rumiz.

Sandor Tence

Dobri poslovni uspehi Luke Koper

KOPER - Skupina Luka Koper je v prvem letošnjem polletju zabeležila 19,64 milijona evrov čistega dobička, kar je 36 odstotkov več kot v enakem lanskem obdobju. Čisti prihodki od prodaje so se zvišali za 15 odstotkov na 92,13 milijona evrov. Upravi družbe se je včeraj pridružila Irena Vincek. Luka Koper je dobček iz poslovanja (EBIT) na ravni skupine v prvem polletju v medletni primerjavi zvišala za 31 odstotkov na nekaj več kot 24 milijonov evrov, dobček pred obrestmi, davki, depreciacijo in amortizacijo (EBITDA) pa za 18 odstotkov na 37,73 milijona evrov.

Ladijski pretovor so na ravni skupine povečali za 15 odstotkov na 10,65 milijona evrov. Glede na lansko leto se je povečal v vseh blagovnih skupinah, razen v skupini generalnih tovorov. Marca so na kontejnerskem terminalu pretovorili doslej največjo mesečno količino tovora, to je 72.000 TEU, junija pa so pretovorili največjo količino soje narenkat, in sicer 72.000 ton. Matična družba je v prvih šestih mesecih čiste prihodke od prodaje zvišala za 15 odstotkov na 87,61 milijona evrov, čisti dobiček pa za 31 odstotkov na 17,87 milijona evrov. EBIT je narasel za 30 odstotkov na nekaj več kot 22 milijonov evrov.

V Strunjiju trdnevni tabor za mlade

STRUNJAN - V Strunjiju se je zaključil trdnevni prostovoljni delovni tabor za mlade - Summer job 2015, v okviru katerega je 60 mladih prostovoljev čistilo Krajinskega parka Strunjana. Odvozili so veliko količino odpadkov, ki so jih obiskovalci parka pustili za seboj. V skupni akciji prostovoljev, Javnega podjetja Okolja Piran in Krajinskega parka Strunjana, so čistili smeti v Krajinskem parku Strunjana, popravljali ograjo po priljubljeni pešpoti na strunjanskem klifu in čistili gozdne površine tik ob njem.

»Veseli me, da je dandanes še veliko mladih ljudi, ki z majhnimi, toda pomembnimi prostovoljnimi prispevkom pripomorejo k bolj čistemu in urejenemu okolju. Okolje Piran bo tudi v bodoče podpirala tovrstne akcije,« je dejal direktor Okolja Piran Alen Radojkovič. (STA)

fotoutrip '15

Pošljite svoj posnetek na naš dnevnik direktno iz spletne strani preko rubrike Fotografije bralcev ali po elektronski pošti na tiskarna@primorski.eu (Fotografijo lahko dostavite tudi osebno v uredništvi v Trstu in Gorici).

Taborniki Rodu modrega vala Družine strmega brega na tabornjenju v Žužemberku

MAUR LAURA

SLOFEST - Od 18. do 20. septembra bogat niz dogodkov v središču Trsta (pa ne samo tam)

Bliža se drugi festival Slovencev v Italiji

Slofestova zgodba, ki je pred dvema letoma naletela na odličen odziv, se nadaljuje. Še slab mesec nas loči od tridnevnega festivala, na katerem bodo zamejski Slovenci povedali, kaj znajo in kaj zmorcejo. In tudi tokrat v središču mesta. Uigrana ekipa Zveze slovenskih kulturnih društev, ki pripravlja festival, se ukvarja še z zadnjimi programskimi podrobnostmi, obljublja pa veliko zabave, veselja in lepe kulture.

Letošnji Slofest bo pod sloganom Roj dogodkov v srcu mesta potekal od 18. do 20. septembra, predvidoma na Borzem trgu, kjer bodo postavili velikanski šotor, pod katerim se bo preko različnih oblik kulturnega izražanja predstavljala slovenska skupnost v zamajstvu. V ulicah okrog osrednjega prreditvenega prostora bodo postavili lesene stojnice, na katerih se bodo predstavljali slovenski umetniki in organizacije. Glavni namen bienalne prireditve pa tudi letos ostaja isti: širši javnosti prikazati vsa področja kulturne ustvarjalnosti v Italiji ter povečati prepoznavnost slovenske narodne skupnosti med večinskim prebivalstvom. In kako bodo organizatorji letos nagonjarijali širše občinstvo? Program je vsebinsko zelo bogat in raznolik. Novost letošnje izdaje so spremiščevalni dogodki, ki se bodo začeli že pred tridnevnim festivalom in bodo potekali v različnih krajih. V Gorici je tako v dneh pred Slofesto predvidena otvoritev razstave portretov slovenskih pesnikov in pisateljev iz Gorice, Trsta in videmske pokrajine. Dogajalo pa se bo tudi v Špetru, kjer načrtujejo večer, ki bo uokvirjen v pohod Rezija - Trst. Spremjevalni dogodki bodo potekali tudi v Trstu, kjer so predvideni vodení ogled po poteh tržaških žensk, revija evharističnih in Marijinih pesmi v spomin na msgr. Dušana Jakomina, otvoritev razstave z naslovom Hommage à Sirku, predstavitev monografije o Alberto Sirku ...

Festival Slofest, ki ga podpirajo lokalne oblasti in bo potekal pod pokroviteljstvom krovnih organizacij SKGZ in SSO, pa se bo uradno začel v petek, 18. septembra, ko bodo pod šotorom že dopoldne sprejeli učence različnih slovenskih in italijanskih šol. Ti bodo odkrivali Slovence v Italiji in multikulture kraje na sploh. Iste dne bosta SLORI in NSK pripravila okroglo mizo o multikulturnem Trstu, predvidena pa je tudi okroglata miza o poučevanju slovenščine v italijanskih šolah in o slovenskem športu v Italiji. Zvečer bodo 2. Slofest počastili z otvoritveno slovesnostjo in koncertom, ki mu bo sledila premierna uprizoritev predstave Postati Slovenci v 50 minutah. Podobno razvjejan bo tudi sobotni program, ki bo med drugim postregel tudi s predavanji uglednih gostov. O Francu Basagli in antipsihiatriji danes se bosta pogovarjala Renata Salec in Pierangelo Di Vittorio. Marija Pirjevec bo govorila o knjigi, v kateri so opisani razni slovenski pisatelji. Pozno po poldne bodo v ulicah okrog osrednjega prizorišča nastopili pevski zbori in godbe. Organizatorji napovedujejo več kot 20 zborov. Novost letošnjega Slofesta bo tudi »žur« za mlade, ki bo v večernih urah v klubu Naima. Nedeljski program se bo začel z mašo v cerkvi sv. Antona Novega, nadaljeval pa se bo z

Tržaška folklorna skupina Stu ledi na prreditvenem prostoru na Borzem trgu na Slofetu 2013

ARHIV

literarnim srečanjem, na katerem bodo predstavili slovenski prevod avto-biografije Susanne Tamara Vsak angel je strašen.

Za otroke organizatorji pripravljajo tudi celo vrsto možnosti za zabavo, za vedoželjne obljubljajo kratke

tečaje slovenskega jezika in vodene oglede po slovenskem Trstu, Tržačnom in drugim obiskovalcem pa bodo predstavili tudi lokalne dobrote, ki jih bo zastopal Kmečka zveza. Več o programu bodo povedali v prihodnjih tednih, že zdaj pa je jasno, da Slofest

postaja eden najvidnejših festivalskih dogodkov, ki v žarišču postavlja slovensko kulturo in tradicijo. Razveseljivo pa je tudi, da je k festivalu pristopilo zares veliko zamejskih slovenskih društev, tudi tista iz Gorice in videmske pokrajine. (sc)

OBČINA DOLINA Goran Čuk namesto unije predlagal zvezo

Dolinski podžupan Goran Čuk je v zvezi z uradnim slovenskim poimenovanjem (o tem smo poročali včeraj) Unione territoriale intercomunale Giuliana predlagal naziv Julijnska medobčinska ozemeljska zveza. »Svoj predlog sem tudi utemeljil s strokovno podlago. In tudi istočasno z dokazi, saj sem ob takoj pomembnem dogodku želel, da bi bilo slovensko poimenovanje tako, in ne kalk ali izposojenka,« je v sporočilu za javnost zapisal dolinski občinski upravitelj.

ŽALOVANJE - Tudi Trst se je spomnil ubitega izvedenca

V spomin na arheologa

Zastave na pol droga opomin proti nasilju, ki ga izvaja Islamska država

Tudi v Trstu so se spomnili Haleida Asada, svetovno znanega arheologa antičnega sirskega mesta Palmira, ki so ga usmrtili pripadniki Islamske države (IS). Pozivu mednarodnih ustanov so se med drugim odzvali tudi deželno spomeniško varstvo FJK in vodstva številnih muzejev pri nas: tudi muzej Revoltella je v spomin na Asada včeraj razobil zastavi na pol droga (foto Damjan). 81-letni Asad je arheološko najdišče v Palmiri vodil 40 let. Del Palmire, ki je na seznamu Unescove kulturne dediščine, vključno z antičnimi templji in kolonadami, je na jugozahodnem mesta. Gre za enega najpomembnejših antičnih krajev na Bližnjem vzhodu.

ULICA PONCHIELLI - Kuhar bara Inn Centro napadel afriškega priseljenca

Rasistični izpad v alkoholnih hlapih

Tridesetletni italijanski državljan zmerjal in izzival temnopolata gosta, sledil je pretep brez hujših posledic - Na prizorišču policija

Na vogalu med ulicama Ponchielli in Santa Caterina, nekaj metrov stran od bara Inn Centro (foto Damjan), je včeraj dopoldne prišlo do pretepa, ki so mu botrovale rasistične opazke vinjenega domaćina. Zgodilo se je okrog 10.30, vpletena pa sta bila tridesetletni kuhar omenjenega lokala, italijanski državljan, in mlad afriški priseljenec, ki je še pred prihodom policistov izginil. Po navedbah očividevcev jo je huje skupil kuhar, ki se je v lokal zatekel s črnim očesom.

Kuhar včeraj dopoldne menda ni bil v službi, vseeno pa se je zadrževal pred barom in pil. Policia je potrdila, da je bil klub zgodnji ur in več kot očitno pisan. Po navedbah očividevca, novinarja Giampaola Sartija, je moški na ulici zgrda nagovoril temnopoltega mladeniča. Lotil se ga je s tipičnimi psovkami na račun temnopolih ljudi, pa tudi z vzdevkom »Zimbabe« in drugimi izrazi. Mladeniča je hotel ponižati tako, da ga je začel rahlo udarjati z dlano. Novinar je pozneje po telefonu povedal, da je sam poskusil posredovati, da bi preprečil pretep, možakar pa ni odnehal. Ker pa Afričan ni nasedel provokacijam, se je kuhar lotil njegovega prijatelja, prav tako afriškega priseljenca. Zmerjanu je sledilo prerivanje, dvojica se je znašla na tleh in naposled jo je huje skupil sam napadalec, saj se je kuhar s črnim očesom zatekel v kuhinjo lokal, kjer ga je našla policija. Afričan je medtem izginil: najbrž ni hotel imeti opravka s policisti, ki so ga začeli iskati po okolici. (af)

Pristaniški delavci napovedujejo stavko

Koordinacija tržaških pristaniških delavcev skupaj s sindikatom USB je za sredo, 26. avgusta, sklical stavko. Pristaniški delavci se pritožujejo nad vse bolj nevzdržnimi delovnimi pogoji, pomanjkanjem varnosti in vse bolj občut enim pomanjkanjem spoštovanja človekovega dostojanstva znotraj prostocarsinskega območja pristanišča.

V Sesljanu srečanje o varnosti na morju

Danes na sedežu sesljanskega potapljaškega kluba Sistiana Diving Center se bo ob 17.30 odvijalo srečanje o varnosti na morju s poudarkom do preprečevanja nesreč med plavalci ali potapljači in motornimi propelerji. Srečanje prireja sesljanski potapljaški klub v sodelovanju z evropsko organizacijo Divers Alert Network, ki od leta 1983 skrbi za varno potapljanje. Več informacij preko maila sistianadiving@gmail.com ali telefonske številke 3371250049.

Ta konec tedna v Znanstvenem imaginariju

Grljanski Znanstveni imaginarij bo danes in jutri odprt od 15. do 20. ure. Na razpolago obiskovalcev bodo interaktivni položaji, multivizija ter planetarij. Prav tako bo danes še vedno odprt arheološka delavnica AquileiaLab za otroke od 5. do 10. leta starosti.

CEROVLJE - Začel se je 5. praznik Konji na Krasu

Konjenike in kočijaže čaka tekmovanje in zabaven konec tedna

V Cerovljah bo rezgetanje konjev ta konec tedna zamenjalo brnenje motorjev. Obiskovalci bodo lahko posedali na kočije in sedlali konje, na svoj račun pa bodo prišli predvsem ljubitelji konjeniških preizkušenj. V vasi pod Grmado je včeraj stopol v živo 5. praznik Konji na Krasu, ki gosti konjenike in kočijaže iz Tržaškega, Goriskega in obmejnega predelov Slovenije.

Slovensko amatersko konjeniško društvo Skuadra Uoo v sodelovanju s kmečkim turizmom Hermada in pokroviteljstvom Občine Devin-Nabrežina je sinoč izpeljala prvo dejanje, ki ga je v popoldanskih urah deloma skazilo deževno vreme. Konjeniki so na cerovsko prizorišče dospeli z rahlo zamudo, sicer pa so se jim prvi nastopi obetali še v nočni slalomski tekmi. Še prej je potekalo tekmovanje v briškoli, do poznih večernih ur pa je za ples z zadnjimi glasbenimi in western hiti poskrbel Dj Kevin.

Danes bo dogodek zaživel že ob 9. uri, ko bo na vrsti konjeniški lov na zaklad, med katerim bodo morali udeleženci razvozlati namige ter uganke, ki jih bodo napotili do skritega zaklada. Od 10. ure bodo obiskovalci lahko že izkoristili vožnjo s kočijo in jahanje, medtem ko bo tekmovalni del spet zaživel ob 16. uri z gimkano in ljudskimi igrami. Današnji višek pa bo nedvomno nastop znane country skupine The Dusty Saddle Boys.

Na letošnji izvedbi pa prednjači predvsem tekmovalna plat dogodka. Zanj skrbi tudi Mateja Pernarčič, predsednica jahalnega društva Sherba iz Vižovlj, ki je obenem aktivna tudi v Skua-

Sinoč so se v Cerovljah po turnirju v briškoli začeli prvi konjeniški nastopi, danes in jutri pa bo živo že od zgodnjih dopoldanskih ur, ko se bodo obiskovalci lahko peljali tudi s kočijo

FOTODAMJ@N

dri Uoo. Vižovljanka sicer napoveduje veliko zanimanje za nedeljsko deželno tekmoto Derby Country pod okriljem jahalne zveze Fitetrec Ante, ki je namenjena le registriranim konjenikom: »To je v bistvu tekmova v preskakovovanju ovir, kjer konja in konjenika pričakuje proga skozi pet fiksnih in pet premičnih ovir. Zanimiv bo tudi Derby kočij. V tem primeru pa mora kočijaž z vso vprego opraviti posebno progo v čim krajšem času in brez penalizacij.«

Višek dogajanja bo jutri, ko se bo ob 9.30 začel že omenjeni Derby Country za konjenike, popoldne ob 15. uri pa bodo na svoj račun prišli tudi vsi, ki bi radi izkazali umetniške sposobnosti na ex-tempo-

reju, sledila bo tekmota kočij ob 16. uri, ob isti uri pa bodo spet zaživele ljudske igre, na katerih bodo tekmovalci obujali stare kmečke običaje. Praznik bodo poživili tudi Kraški muzikant in nastop plesne western skupine Skuadre Uoo, med samim plesom bo tudi nagrajevanje tekmovalcev.

Vreme naj bi bilo prirediteljem danes in jutri naklonjeno, zato v Cerovljah vabijo vse ljubitelje konj in otroke z družinami, predvsem konjenike, saj bo za žival poskrbljeno s privezom vodo in senom, za vse ostale pa bo možno popolnoma varno jahanje in vožnja s kočijo po Cerovljah. Skozi ves vikend bodo delovali dobro založeni kioski kmečkega turizma Hermada. (mar)

PROSTOVOLJSTVO - Izkušnja treh mladih Na Siciliji doživeli tri dni brez meja

Objavljamo pričevanje treh prostovoljcev Skupnosti sv. Egidija, ki so za naš dnevnik v slovenščini opisali svojo izkušnjo na Siciliji:

Ravnokar smo se vrnili z enotenskih počitnic v Catanii: sonce, morje, zabava, ledene pijače in krasne specialitete ... Ne moremo se zadržati. Čim več ljudem bi radi posredovali izkušnjo, ki smo jo doživeli in ki postavlja na laž toliko predstovkov. Ravnno zato želimo jasno in preprosto podariti: skupno življenje je mogoče!

Skupaj z Mladimi za mir iz Catania in drugih sicilskih krajev, iz Padove, Trevisa in Rima smo preživeli nekaj dni v znamenju iger, vključevanja in prijateljstva. Pobuda Tregior-nisenzafrontiere - Trije dnevi brez meja - je bila res takša, po imenu in po vsebinu: brez meja, strahu, jezika, barve kože. Bilo je čudovito, saj smo lahko spoznali toliko mladih »novih Evropejcev«. Videli smo, kje živijo. Razumeli smo, da so srečni, čeprav imajo manj sreče od nas.

Ne gre za mlade, ki jih oskrbuje Skupnost sv. Egidija, temveč so njeni pravi člani. Pomagamo jim, a kot v pravi družini skupaj z nimi pomagajo še potrebnejšim. Čisto pomešajo se tisti, ki prejemajo pomoč, in tisti, ki jo dajejo. Podobno kot v objemu se meje med ljudmi razblinjajo. V tem tednu smo okusili, da smo res enaki. Vsakdo ima svoje sanje, rad se igra in se šali.

Čeprav so preživeli strahote plovbe prek Sredozemlja, so se ti »mladi za mir« ali ti »novi Evropejci« z nami zabavali na plaži, in to v tistem morju, ki je tolikim postal grob. Ko spoznavata zgodbe teh otrok, razumeš, da ni nič samoumevnega, da nismo do ničesar z gotovostjo upravičeni, da je dobro, če cenimo to, kar imamo.

Na Sicilijo smo šli, da bi se zabavali, in zabavali smo se, a veseli smo, da smo jih s svojo prisotnostjo osrečili in da smo občutili, da velja tudi nasprotno, da so oni osrečili nas. Ko

smo igrali odbojko na mivki, ali smo uprizorili lov na zaklad, smo razumeli, da je med novimi Evropejci in Italijani zavladalo prijateljstvo, ki lepša življenje vseh. Najbolj nas je prese netelo, ko smo odkrili, da naši prijatelji novi Evropejci kljub prestanemu trpljenju premorejo tako notranjo moč in voljo do življenja, da so nas z njima okužili. Namesto da bi od njih zahtevali, naj se vrnejo v izvirne dežele, ali naj sploh ne bežijo pred vojno, bi jih lahko mi mladi Italijani vzeli za zgled, da bi uresničevali svoje sanje, kot oni hrepenijo po mirnem in dobroj življenju.

»Evropa mora res stisniti tiste roke, ki molijo iz čolnov, ker upajo in iščejo rešitev, in so vlažne, kot bi morale biti spet vlažne naše oči zaradi njihovega trpljenja,« tako nam je dejal škofov vikar iz Catanie msgr. Genchi med molitvenim srečanjem Umrreti zaradi upanja. Duh gospostvabnosti, ki preveva evropske »mlade za mir« in nove Evropejce, širi dobro in na enak način polni s srečo njihova srca ter srca tistih, ki jih sprejemajo na sredozemskih obalah.

Potem ko smo doživeli »tri dni brez meja«, sanjam o tem, da bi ta duh prenesli tudi v naše mesto. Vse tesneje bi radi vpletli v službo za moč najrevnejšim in v mestno mrežo solidarnosti tudi tiste nove Evropejce, ki prosijo za pozornost in prijateljstvo.

Za nekatere že vemo, poznamo jih zaradi naših tečajev italijanskega jezika in kulture, saj že mesec obiskujejojo z nami že zeločasno postajo, da bi ponosili konkretno pomoč tistim, ki so je potrelni, pa naj bodo Italijani ali ne. Tako v Catani kot v Trstu ime srečanj EstateSolidali - Poletje v vzajemnosti - ni bilo zgolj geslo, saj živi dalje.

Gre za čudovito resničnost, ki nam rojeva sanje!

Tržaški udeleženci pobude Mladih za mir: Anna Alberti, Mattia Donati, Anna Giulianini

Koncert v Šempolaju

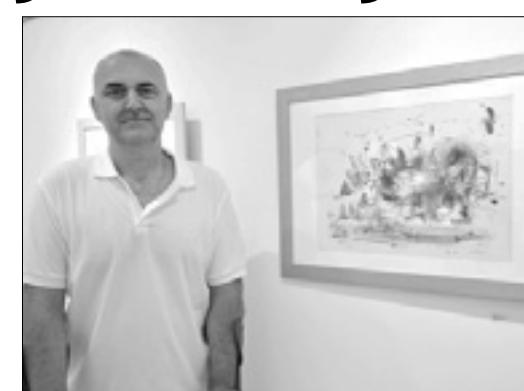
Občina Devin-Nabrežina prireja v sodelovanju z društvom Progetto Musica, Akademijo za glasbo in Ljubljani in Pokrajino Trst koncert v sklopu mednarodnega festivala Nei suoni dei luoghi - Med zvoki krajev, ki bo danes ob 21. uri v cerkvi v Šempolaju. Nastopil bo duo Sebastian Bertoncelj (violončelo) in Lorenzo Cossi (klavir), ki bo izvajal skladbe S. Prokofjeva, B. Bartóka, J. Brahmsa in S. Tsintsadzeja.

Filmski sprechod

Zbiranjem ob 18. uriv svetovanskem parku (Posto delle Fragole) bo danes nov kinematografski sprechod namejen spoznavanju skritih filmskih kočičkov bivše umobilnice, kjer so v letih posneli več filmov, nazadnje še filmsko serijo C'era una volta la città dei matti, ki si jo je na Rai1 ogledalo več kot 8 milijonov gledalcev. Sprechod v sklopu projekta Esterno/Giorno tržaške hiše filma (Casa del Cinema), pri katerem sodeluje tudi Kinoatelje, je brezplačen, potrebna pa je predhodna prijava na tel. št. 339-4535962 ali na casadelcinema.trieste@gmail.com.

Možinovi gojenci

Danes ob 18. uri bo v Galeriji Rettori Tribbio v Trstu (Stari trg 6) odprtje 5. razstave gojencev Livia Možine. Razstavljeni bodo dela trijnsedesetih obiskovalcev Možinovega krožka v sezoni 2014/2015, ki so se v večini posvetili oljnati slike. Na odprtju bo spregovorila arhitektka Marianna Accerboni. Razstavo bo na ogled do 4. septembra: ob delavnikih od 10.00 do 12.30 in od 17.00 do 19.30, med prazniki pa od 10. do 12. ure, ob petkih pa ob 10. ure do 12.30.

UMETNOST - Razstava Walterja Starza

Dinamični Trenutek osvobaja emocije

V prostorih občinske galerije na Velikem trgu v Trstu razstavlja do 1. septembra slovenski umetnik Walter Starz ([na sliki FotoDamja@n](http://www.fotodamja.net)) svoja novejša slikarska dela z naslovom Trenutek. Gre za enovit ciklus mešanih tehnik na papirju, ki odsevajo intenzivnost doživetega navdihha. Že na prvi pogled očara gledalca izpovednost barv, ki zažarijo na svežini naravne barve papirja v moduliranih nepravilnih oblikah. Umetnik jih doživeto nanese pogostoma kot odtis monotypije, s pomočjo lopatic ali drugih sredstev. Ti intenzivni abstrakti nanosi razredčenih, a intenzivnih barv, ustvarjajo nepravilne in modulirane površine podlage in navdihujejo Walterja Starza, priklicajo mu v spomin doživetja, ki jih potem po asociacijah intuitivno iznese v bolj figurativnih, a še moreno abstrahiranih grafemih. S hitrimi šrafurami izrisane manjše figure ustvarjajo dinamično prizora ter ga vsebinsko osmišljajo. Spomini se prepletajo z domišljajskimi prizori. Vzbujujo igrivost, včasih napetost, v vsakem primeru osvobajajo emocije, delujejo evokativno.

Večplastno grajenje podobe ustvarja s ploskimi elementi prostorsko dimenzijo po principu prekrivanja, dejansko pa doživljiva umetnik med ustvarjanjem svobodno to komponento, zato posamezne likovne prvine pogostoma lebdijo in dopuščajo obenem živ pretok z gledalcem, saj delujejo neprekrite površine papirja ozmotično in dinamično dopolnjujejo nepravilnost kompozicije, ki zadobi zato živalen utrip. Poetična likovna interpretacija osmišljajo prefinito likovno celoto, saj nam posreduje vrednote pristnega odnosa do življenja.

Tako grafični elementi kot barvni nanosi odsevajo izredno občutljivost in posredujejo tudi gledalcu močna emocionalna doživetja. Walter Starz se intenzivno posveča ustvarjanju in se likovno razvija dosledno, pristno ter tankočutno prisluhne svojim notranjim vzgibom ter jih zna spremno likovno izraziti. Na likovni sceni je prisoten od devetdesetih let dalje, sodeloval je na številnih skupinskih razstavah, med samostojnimi gledališči omeniti dvojno turistične ustanove v Gradežu, Villo Prinz, Casa della musica, Občinsko galerijo, krožek Generali in prostore Zadružne kraske banke v Trstu.

Umetnika je predstavila arhitektka Marianna Accerboni, ki je med drugim poudarila kinetične vibracije, ki jih v slikah zaznamo in imajo analogije z ritmom jazz glasbe. Umetnika je uvrstila v tok bolj naprednih struj, ki so presegle abstrakcijo v imenu nove figuracije ekspresionizma. Razstavo si lahko ogledamo vsak dan: 10.-13. in 17.-20.

Jasna Merku

NAŠI V DRUGIH OKOLIJAH

Sončne in senčne plati skandinavske izkušnje

MARCO PINTARELLI, KARLSKRONA (ŠVEDSKA)

Čeprav je v Italiji in Sloveniji pogosteje govor o priseljencih, je za obe državi še vedno (v zadnjih letih pravzaprav vse bolj) značilen tudi pojav izseljevanja. Tudi med Slovenci v Italiji najdemo veliko ljudi, ki skušajo uresničiti svoje sanje (ali preprosteje najti boljšo službo) v inozemstvu. Z današnjim dnem začenjam niz pogovorov z njimi, pri čemer bomo večjo pozornost namenili mlajšim generacijam.

Nataša in Marco, ko sta v švedski idili še čakala na rojstvo male Maje

Skandinavske države slovijo po učinkovitih gospodarskih in socialnih sistemih, v katerih naj bi bilo življenje enostavnejše in polno zadoščenj. Tržaški Slovenski Marco Pintarelli, ki z družino trenutno preživila dopust v svoji hiši pri Lipici, nam je zaupal, da so se njegova pričakovanja na Švedskem vsaj delno izpolnila in da zaenkrat ne razmišlja o vrnitvi domov, čeprav doživlja to izkušnjo z menimi občutki.

39-letni Pintarelli (za prijatelje Pinta) je nekdanji dijak znanstvenega liceja F. Prešerna, po poklicu je zdravstveni tehnik. Deset let je delal na kardiološkem oddelku za intenzivno nego na Katinari, kjer je imel stalno službo. Nato pa se je odločil za potezo, ki je bila po mnenju nekaterih njegovih sodelavcev tveganja, po njegovem pa ne. »Služba v Trstu mi je bila zelo všeč in jo včasih še vedno pogrešam. Naveličan pa sem bil italijanske birokracije, ki vse ovira in marsikaj onemogoča. V Italiji ni podudarka na sposobnosti in ni nobene fleksibilnosti, medtem ko lahko drugod recimo lažje odloča kje, koliko in kako boš delal,« razlagata Pintarelli. Med študijem na tržaški univerzi je svoj čas v okviru programa Erasmus prebil pet mesecev na Finškem, kjer je prišel v stik skandinavskim življenjskim slogom in ga idealiziral. Pozneje je v sklopu organizacije IPASVI tri tedne delal v Angliji, med službovanjem na Katinari pa se je pogosto odpravljal na mednarodne Kongrese, saj je bil na oddelku zadolžen za upravljanje podatkovne baze o pacientih: »Tako sem se začel ozirati na okrog in se počasi prepričal, da bi bilo zame dobro, ko bi se preizkusil v tujini.«

Izbral je Švedsko, »ker je finščina nemogoč jezik«. Doma se je začel učiti švedski jezik, na razgovoru je prepričal bodoče delodajalce v aprili 2013 je odpotoval v mesto na jug Švedske. Šlo je za petmesечно nadomeščanje na manjšem oddelku za intenzivno nego, zatem pa se je zaposlil v eni od štirih velikih bolnišnic v Stockholm. Tam je ostal eno leto, sledila je še tretja švedska služba v mestecu

Karlskrona, kjer trenutno živi in dela. Na Švedskem je povsem normalno, da zdravstveni tehniki, medicinske sestre, zdravniki in drugi za boljšo ponudbo pogosto zamenjajo službo. Vsakč se plača seveda zviša. Ko se bi hotel vrnil v Trst, bi moral verjetno skozi javni razpis, kar ni tako enostavno. Njegova mesečna plača pa je zdaj enkrat višja od tiste, ki jo je prejemal v Trstu. Švedske cene pa le niso tako visoke, kot bi lahko pričakovali.

Na Švedsko pa ni odšel z lahkim srcem. Marco je leta 2013 zapustil pravkar kupljeno hišo, predvsem pa se je zčasno poslovil od svojega dekleta, Nataše Pešić iz Lovrana pri Opatiji. Tudi ona je bila medicinska sestra na katinarskem kardiološkem oddelku, prvih 10 mesecev po Marcovem odhodu pa je radovno čakala na razvoj dogodkov. »Seveda je bilo težko, ampak sem vedela, da se mu bom pridružila na Švedskem. Tako je bilo jasno, da se je tam dobro znašel,« pravi Nataša. Tako je tudi bilo, kmalu je tudi ona pustila službo v Trstu in odpotovala na sever. »Najn odnos se je v tistih mesecih še utrdil,« je prepričan Marco. Nataša je na Švedskem opravila razgovor in takoj začela delati. Prvi stik s Švedsko ni bil pozitiven: »Februarja je bilo vreme sivo. Prvi dan pa sem se iz službe vrnila v solzah. Z novim jezikom in sistemom dela sem se prvič težko ujela, že po prvem tednu pa sem se prepričala, da se nočem vrniti v Trst.« Všeč ji je tankajšnja mentaliteta: zdravstveni tehniki in medicinske sestre so cenjeni, nadrejeni pa zelo spoštujejo osebo. »Vse takoj razčistijo, navajeni so na dialog: odločitve sprejemamo skupaj. V Italiji pa še odloča in ostali ubogajo. Tam se o vsem takoj pogovorijo, tu pa se navadno kopijočno zamere in nastane konflikt,« meni Nataša. »Na Švedskem pa spoštujejo

Aljoša Fonda

SVETI JUST - V mladinskem centru Toti S stripi in kostumi skočili v svet domišljije

V sredo popoldne so mladinski družabni center Toti preplavili različni junaki v ekskluzivnih kostumih in pisanih lasuljah. Tam je potekala 2. izdaja festivala Cosplay & Comics Summer day, ki je bil sestavljen iz štirih delov; iz stripovske delavnice, video igrič, cosplaya in glasbe. Festival je pod pokroviteljstvom Občine Trst organiziral združenje Trieste Diventi Gioco, ki združuje več društva.

Dogajanje je uvelada tržaška Akademija stripa, ki je zainteresiranim predstavila osnovne stripovske umetnosti. Na dvorišču mladinskega centra so bile postavljene tudi stojnice, na katerih so predstavljali najnovje video igrice, poslikavali obraze, igrali karte ... Posebno pozornost pa so organizatorji namenili cosplayu oz. preoblačenju, s katerim zavijo domišljajski liki. Pri cosplayu gre večinoma za kostume povezane z znanstvenofantastiko ali japonskimi stripi in animacijo, poimenovanje cosplay pa izhaja iz združenja besed costume (kostum) in play (igra). Da gre za hobi, ki je v Trstu izredno priljubljen, je dokazala mnogočna udeležba likov, ki so se popolnoma vživeli v fikcijski svet. Za naslov najboljšega lika in najboljšo vlogo se je potegovalo kar 30 t.i. cosplayerjev.

Kostumske igre in stripovske delavnice so v sredo popoldne kljub močnemu dežju v celoti uspele. Organizatorji so bili izredno zadovoljni s prireditvijo, ki je, kot so dejali, le uvod v festival Fumetti per gioco, ki bo novembra letos potekal sedmič. (sc)

TRST

Včeraj danes

Danes, SOBOTA, 22. avgusta 2015

TIMOTEJ

Sonce vzide ob 6.13 in zatone ob 20.02
- Dolžina dneva 13.49 - Luna vzide ob 13.43 in zatone ob 23.51.

Jutri, NEDELJA, 23. avgusta 2015

FILIP

VREME VČERAJ: temperatura zraka 21,8 stopinje C, zračni tlak 1019,5 mb raste, vlaga 51-odstotna, veter 9 km na uro jugovzhodnik, nebo oblačno, morje rahlo razgibanlo, temperatura morja 24,1 stopinje C.

Lekarne

Od pondeljka, 17. do nedelje,
23. avgusta 2015:
Običajni urnik lekarne:
od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Ul. s. Giusto 1 - 040 308982, Ul. Piccardi 16 - 040 633050, Milje - Lungomare Venezia 3 - 040 274998, Nabrežina - 040 200121 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30

Ul. s. Giusto 1, Ul. Piccardi 16, Ul. Roma 15, Milje - Lungomare Venezia 3, Nabrežina - 040 200121 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. Roma 15 - 040 639042.

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure).

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zeleni številka) 800 - 991170, od pondeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure.

Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Turistične kmetije

AGRITURIZEM ŠTOĽFA

SALEŽ 46 je odprt vsak dan do 23. avgusta.

Tel. 040-229439

KMETIJA ŽAGAR JE ODPRTA v Bazovici do 23.8.2015.

Vabljeni!

338-6048054

Zaprt ob sredah.

Osmice

BORIS PERNARČIĆ je odprl osmico v Medji vasi št. 7. Tel. št. 040-208375.

DRUŽINA ZAHAR, Boršt 58, ima odprt osmico v društvem parku Hribenca v Zabrežcu. Tel. št.: 348-0925022.

JOŽKO COLJA je odprl osmico v Samotorci št. 21. Vljudno vabljeni. Tel. št.: 040-229326 ali 347-4781748.

OSMICA je odprta v Šempolaju, v oljčnem gaju. Vabljeni!

OSMICO je odprl Miro Žigon, Zgonik 36. Tel. 040-229198.

OSMICO je v Mayhinjah 58/A, odprla družina Pipan-Klaric. Toplo vabljeni! Tel. št. 040-2901949.

V REPNU, na Rovniku št. 230, so Bakovi odprli osmico. Vljudno vabljeni!

Danes stopata na skupno življenjsko pot

Jessica in Aleks

Vso srečo jima želimo
vsi Jevnikarji

Čestitke

Danes praznuje v Barkovljah 85. rojstni dan SERGIJ MILIČ. Ob visokem jubileju mu čestitamo: žena Milka, Katja in Andreas, Bogdan in Erika, Nastja s Kristijanom, Aljaž, Tajda z Devonom, Jan ter pravnuki njeni Kajla in Maja.

V Nabrežini slavi danes ALBINA FURLAN 90 let. Vse najboljše ji iz srca želimo: hčerki Klara in Nadja ter Elvio, Andrea in Alessandra.

Na Opčinah je danes velika festa, diamantna sta ženin BRUNO in VALERIJA nevesta. Še veliko lepega skupnega življenja jima želijo Marko, Alda, Živka, Luca in Elia.

Poslovni oglasi

IŠČEM V NAJEM manjšo hišo na tržaškem Krasu.

Tel.: 349-1593556

Mali oglasi

IŠČEM KNJIGI Zgodovina latinske književnosti in Gibanje, sila, snov za 3. razred znanstvene in klasične smeri liceja F. Prešeren. Tel. št.: 328-9190074 ali 040-415797.

IŠČEM knjige za 1. razred jezikovnega liceja F. Prešerna. Tel. št.: 340-6152830.

PO ZELO UGODNI CENI prodamo novo kuhično veneta cucine. Prevoz in montaža vključeni. Tel. št.: 347-2552495.

PRODAJAM AVTO seat ibiza, letnik 1999, svetlo sive barve, po ugodni ceni. Tel. št.: 340-6600709.

PRODAJAM knjige za prve tri razrede liceja F. Prešerna, tudi za jezikovno smer. Tel. št.: 338-7470678.

PRODAM čoln pasara elan iz 80. let, motor tomos 4HP, dolžina 4,5 m, popoloma prenovljen 1. 2014. Cena 1.200 evrov ali po dogovoru. Tel. št.: 347-1223432.

V SEŽANI prodam moderno nadstandardno prostorno stanovanje v objektu z dvigalom in parkirnim mestom v garaži. Cena 190.000 evrov. Mail: mojca.geolab@gmail.com

prej do novice

www.primorski.eu

tm media

PRIMORSKI DNEVNIK

Od 1. do 31. avgusta

POLETNI URNIK

sprejemanja

malih oglasov proti plačilu

osmrtnice, zahvale, sožalja,

čestitke v okvirčku,

mali oglasi v okvirčku,

oglas držtev in

organizacij v okvirčku

ponedeljek - petek

10.00 - 14.00

sobota zaprto

Tel. 800.912.775

e-pošta: primorski@tmmedia.it

Tmedia - Ul. Montecchi 6

II. nadstrop

**Župnija sv. Jerneja ap.
in ZCPZ - Trst**
vabita na

Jernejev koncertni večer

BAROČNE IN KLASIČNE MELODIJE

Sodelujejo:

Mojca Milič - soprano
Živa Komar - trobenta
Gregor Klančič - orgle

danes, 22. avgusta 2015
ob 20. uri
v župnijski cerkvi na Opčinah

Kino

AMBASCIATORI - 16.30, 18.45, 21.15
»Mission: Impossible - Rogue Nation«.

ARISTON - 21.00 »American sniper«.

CINEMA DEI FABBRI - 16.30, 18.45,
21.30 »Eden«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.30, 18.15,
20.00, 21.45 »Corn Island«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 18.15,
20.00, 21.45 »LA.S.S.O. nella manica«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.30, 18.15,
20.00, 21.45 »Pixels«.

KOPER - PLANET TUŠ - 14.10, 16.10,
20.40, 22.40 »Fantastični širje«; 18.00,
20.00, 22.00 »Minioni«; 13.30, 14.00,
15.30, 16.00, 17.30, 19.20 »Minioni (sinhr.)«;
14.30, 16.30, 18.30, 20.30 »Minioni 3D (sinhr.)«; 18.35, 21.15, 22.25
»Misija: Nemogoče - Odpadniška nacija«; 17.55, 20.15, 22.30 »Mož iz agencije U.N.C.L.E.«; 15.50 »Piksls«; 18.15
»Razuzdanka«; 15.40, 21.10 »Straight Outta Compton - Zgodba o N.W.A.«.

LJUDSKIVRT - 21.15 »Confusi e felici«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.20, 18.10,
20.00, 22.00 »Ant-Man«; Dvorana 2:
16.20 »Il fidanzato di mia sorella«;
17.40, 19.50, 22.00 »Mission: Impossible -
Rogue Nation«; Dvorana 3:
16.20, 18.15, 20.10, 22.00 »Breaking dance«;
Dvorana 4: 16.20, 18.00, 19.30, 20.50, 22.15
»The Gallows - L'esecuzione«; 16.30, 18.20, 20.10,
22.00 »Come ti rovino le vacanze«.

SUPER - Film prepovedan mladim izpod 18. leta starosti.

THE SPACE CINEMA - 16.20, 19.00,
21.40 »Mission: Impossible - Rogue Nation«; 16.40, 19.10, 21.40 »Ant-Man«; 18.40 »Ant-Man 3D«; 16.30, 21.00 »LA.S.S.O. nella manica«; 16.30, 18.45, 21.00 »Breaking dance«; 16.25, 18.25, 20.20, 22.10 »The Gallows - L'esecuzione«; 16.20, 18.15, 20.10, 22.15 »Come ti rovino le vacanze«; 16.40, 19.05, 21.30 »Pixels«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.00,
19.50, 22.15 »Mission: Impossible - Rogue Nation«; Dvorana 2: 17.40, 20.00, 22.15 »Ant-Man«; Dvorana 3: 17.20, 19.30 »The Gallows - L'esecuzione«; 21.15 »Mission: Impossible - Rogue Nation«; Dvorana 4: 18.15, 20.30, 22.10 »Breaking dance«; Dvorana 5: 18.00, 20.00 »Come ti rovino le vacanze«; 22.00 »The Gallows - L'esecuzione«.

Primorski mobile

Spletne novice
Primorskega dnevnika
vedno s sabo

Snemi aplikacijo iz spletnih trgovin

Available on the App Store

Google play

SAKD SKUADRA UOO

5. PRAZNIK 'KONJI NA KRASU'

21. - 22. - 23. Avgusta

**pri agriturizmu Hermada
v Cerovljah**

tekme s kočijami in konji
vožnje s kočijami
jahanje za goste
ljudske in otroške igre
glasba in ples
dobro založeni kioski

Šolske vesti

DIZ JOŽEFA STEFANA obvešča, da bo šola do vključno danes, 22. avgusta, zaprta.

NA DTZ ŽIGE ZOISA bodo uradi zaprti do vključno danes, 22. avgusta.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA OPĆINE sporoča, da so na www.vsopćine.it objavljeni navodila in sezname učbenikov za nižjo srednjo šolo za š.l. 2015/16.

URAD ZA SLOVENSKE ŠOLE obvešča, da bo podeljevanje letnih suplenc za tržaško pokrajino na podlagi pokrajinskih lestvic (GAE) potekalo v sredo, 26. avgusta, na sedežu Deželnega šolskega urada v Ul. S. Martiri 3 in sicer: ob 9.00 za vrtec in osnovno šolo ter ob 10.00 za nižjo in višjo srednjo šolo. Suplence iz zavodskih lestvic bodo šole podelite kasneje.

DIZ JOŽEFA ŠTEFANA sporoča, da bo do preverjanja za dijake s preloženim ocenjevanjem od četrtega, 27. do sobote, 29. avgusta.

RAVNATELJSTVO LICEJA A. M. SLOMŠKA sporoča, da bo šola zaprta ob soboto do 29. avgusta.

RAVNATELJSTVO LICEJA F. PREŠERNA sporoča, da bo šola med poletjem zaprta vse sobote v avgustu.

JASLI V SLOVENSKEM DIJAŠKEM DOMU S. KOSOVEL: nadaljuje se vpisi otrok od 1. leta dalje za š.l. 2015/16. Možnost koriščenja deželnega prispevka za znižanje mesečnine. Info in vpisi v Ul. Ginnastica 72 od pon. do pet. od 8. do 16. ure. Tel. 040-573141 ali urad@djaski.i

RAVNATELJSTVO LICEJA A. M. SLOMŠKA sporoča, da bodo pravni izpiti za dijake s preloženim ocenjevanjem v ponedeljek, 31. avgusta in v torek, 1. septembra, ob 8. uri. Izidi bodo objavljeni predvidoma v četrtek, 3. septembra, ob 12. uri.

SKLAD MITJA ČUK organizira od 31. avgusta do 4. septembra teden ponavljanja matematike in angleščine. Namenjen je študentom, ki bodo letos obiskovali prvi razred srednje šole ter tistim, ki bodo letos obiskovali prvi razred višje šole. Za informacije na tel. 040-212289 (pon. - pet. 10.00 - 12.00) ali urad@skladmc.org.

Izleti

75 - LETNIKI iz Bazovice in okolice organizirajo enodnevni izlet. Za prijave tel. 040-226285 (Marija).

VAŠKA PUSTNA KLAPA iz Zgonika organizira 30. avgusta enodnevni izlet v Benečijo. Ogledali si bomo pokopališče iz 1. svetovne vojne, mesto Bassano del Grappa, leseni most, muzej Žganja in romantično mestece Castelfranco Veneto. Poskrbljeno količilo in večerja. Info in vpisi na tel. 040-229286 (Marta). Toplo vabljeni.

OMPZ F. BARAGA vabi na romarski izlet v ponedeljek, 31. avgusta, na Bar-

bano in na Staro Goro pri Čedadu. Avtobus bo odpeljal z Opčin ob 6.50; s trga Oberdan ob 7.10; s Prosek ob 7.30; iz Sv. Križa ob 7.35; iz Nabrežine ob 7.40; iz Sesljana ob 7.45; iz Devina ob 7.50 in iz Štviana ob 7.55. Info in prijave čim prej na tel. 347-9322123 ali 340-1395070.

Obvestila

ŽUPNIJA BOLJUNEC priredi danes, 22. avgusta, ob 17. uri sv. mašo v Marijini cerkvi na Pečah, v dolini Glinščice pri Boljuncu. Vabljeni še zlasti Marijini častilci, pevci in vsa župnijska skupnost.

AŠD PRIMOREC vabi na Športni praznik v Trebče danes, 22. in 23. avgusta. Bogate ponudbe specialitet na žaru in glasba v živo.

POHOD OD REZIE DO TRSTA, v sklopu Slofesta, bodo priredili ZSKD, SPDT, SPDG in PD Benečije. Potekal bo v 5. etapi: Rezija (Solbica) - Brezje (16. septembra); Brezje - Špeter (17. septembra); Špeter - Števerjan (18. septembra); Števerjan - Mavhinje (19. septembra) in Mavhinje - Trst, Borzni trg (20. septembra). Traso bo mogoče prehoditi v celoti ali pa po oddelkih. Info in prijave na tel. 0481-884226 (Silvan Pittoli). Rok prijave do nedelje, 23. avgusta.

SAKD SKUADRA UOO vabi otroke na Ex-tempore, ki bo v sklopu 5. konjeniškega praznika »Konji na Krasu« v nedeljo, 23. avgusta, ob 15. uri v Cerovljah, ob vhodu v vas.

ZŠSDI obvešča, da urada v Trstu in Gorici poslujeta po poletnem urniku: od ponedeljka do petka, od 8. do 14. ure.

NK KRAS, pod pokroviteljstvom ZŠSDI, prireja nogometni kamp od 31. avgusta do 4. septembra, ob 8.30 do 13.00 na nogometnem igrišču v Repnu za dečke in deklike letnikov 2003-10. Vpis do 24. avgusta. Prijave in info na tel. 040-2171044, 333-2939977 (Roberta) in 339-3853924 (Emanuela).

SKUPAJ Z'GUD'MO (ZAIGRAJMO): godbeniški kamp, namenjen otrokom/mladim od 8 let dalje, bo potekal na sedežu GD Nabrežina od 24. do 28. avgusta. Potrebno je osnovno znanje igranja instrumenta za pihalni orkester (pihala, trobila, tolkala). Info na tel. 334-9310000 (Luciano Gergolet) in orkestri/godbe iz Nabrežine, Ricmanj, Prosek, Brega, Doberdoba in Trebč.

AŠD SOKOL organizira »Poletni športni kamp« na odprtrem igrišču Sokola v Nabrežini od ponedeljka, 31. avgusta do petka, 4. septembra. Prijave in informacije na www.zskd.eu, info@zskd.eu, 040-635626.

nike 2001-2008. Prijave do 25. avgusta na tel. 340-8556304 (Marko) in 348-8850427 (Lajris) ali na csdasdskol@gmail.com.

NK KRAS obvešča, da bo prvi trening za najmlajše 2001-2002 v torek, 25. avgusta, zbor ob 10.30. Odvijal se bo na nogometnem igrišču v Repnu. Info na tel. 040-2171044 (tajništvo) ali nkkras@gmail.com.

SKUPINA 35-55 SKD F. Prešeren iz

Boljanca vabi na večerne pohode ob ponedeljkih in četrtkih. Zbirališče pri avtobusni postaji pod bivšo železniško postajo Boršt, na križišču za v Ricmanje. Štartamo ob 20. uri. S seboj prinesite lučko.

KNJIŽNIČNI P. TOMAŽIČ v tovariši - SKD Tabor, Prosvetni dom Opčine, obvešča, da bo meseca avgusta zaprta.

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNIČNA, Ul. sv. Frančiška 20, obvešča, da bo do 28. avgusta odprta po urniku: ponedeljek, sreda, petek 8.00-16.00; torek, četrtek 11.00-19.00.

TRŽAŠKI POKRAJINSKI URAD ANPI-VZPI na Trgu Stare mitnice 15 (L.go Barriera vecchia) bo avgusta zaprt. Telefonska tajnica in fax bosta redno delovala na št. 040-661088.

ZSKD obvešča, da bo tržaški urad v poletnem času, do 28. avgusta vključno, odprt od 9. do 13. ure.

ROJANSKA SKUPNOST vabi v nedeljo, 30. avgusta, na slavje pred kapelico pri Lajnarjih nad Rojanom. Ob 17. uri bo sv. maša, ob 18. uri pa občinsko poimenovanje trga pred kapelico po mons. Stanku Zorku ter odkritje dvoježične komemorativne table v njegov spomin. Postavljeni bodo tudi dvoježični krajevni turistični smrekazi za Piščance in Lajnarje. sledila bo družabnost.

ZDRUŽENJE BIVŠIH DEPORTIRAN-CEV v Ul. Rio Primario 1 sporoča, da bo urad meseca avgusta zaprt.

V KULTURNEM DRUŠTVU BARKOVLJE (Ul. Bonafata 6) bo od ponedeljka, 31. avgusta, do petka, 4. septembra, tečaj - delavnica angleškega jezika in ročnih izdelkov za osnovnošolske otroke. Vodila ga bosta Michael in Tamara. Urnik 9.00 - 13.30. Info na tel. 338-3796159 (Michael) in 340-0888398 (Tamara).

PLESNE DELAVNICE ZA OTROKE od 6 do 14 let v organizaciji ZSKD bodo 7., 8. in 9. septembra v Prosvetnem domu na Opčinah. Rok prijave zapeče 1. septembra. Prijave in informacije na www.zskd.eu, info@zskd.eu, 040-635626.

ZSKD išče prostovoljce za pomoč na festivalu Slofest 2015, ki bo od 18. do 20. septembra v Trstu. Zainteresirani so vabljeni na informativno srečanje, ki bo v torek, 1. septembra, ob 18.30 v Gregorčičevi dvorani v Trstu (Ul. s. Francesco 20, 2. nadst.). Info na info@zskd.eu ali tel. 040-635626.

Prireditve

Pogrebno podjetje

ONORANZE FUNEBRI
ALABARDA

od leta 1999

na Opčinah, v Boljuncu,
v Nabrežini, v Miljah, v Trstu
in na Istrski ulici
nasproti pokopališču sv. Ane

Tel. 040 21 58 318

NA OPČINAH ODPRTI TUDI
POPOLDNE, OD 14. DO 16. URE
RAZEN OB SOBOTAH

Nudimo prevoz pokojnika
24 ur na 24

SALZBURG - Prepričljiva uprizoritev Gluckove Ifigenije na Tavridi

Napeta opera z močnim čustvenim nabojem

Režiserja Moshe Leiser in Patrice Caurier bosta odprla sezono milanske Scale

Projekcija morskih valov na zaprti zavesi že pred začetkom opere deluje kot prolog k zgodbi Ifigenije, ki se je izognila obredni usmrtnosti in je že petnajst let svečenica na Tavridi z neprjetno dolžnostjo, da bogovom žrtvuje vse tujce, ki doživijo brodolom ali priplujejo na nesrečni otoški breg. Prihod dveh Grkov in srečanje z jetnikoma jo razneži, navidezno brez razloga, zato bi vsaj enemu prizanesla. Odloči se za Oresta, ki pa ne dovoli, da bi prijatelja usmrtili namesto njega, ki nosi breme umora matere Klytemnestre, s katerim je maščeval očeta Agamemnona. Orest postane prostovoljna žrtev, svečenica pa mu ne uspe da dati smrtnega udarca in pravočasno odkrije, da je Orest njen brat. Zaplete no situacijo lahko reši le deus ex machina, tokrat boginja Diana, ki je naveličana vojne med Skiti in Grki in ne potrebuje dodatne krvi, temveč dobrega in miroljubnega kralja: Oresta.

Ključ srečnemu koncu je zgodbina Ifigenije in ostalih protagonistov vsekozi izjemno napeta in boleča: uprizoritev Gluckove opere Ifigenija na Tavridi v okviru Salzburškega festivala učinkovito odraža utesnjujoči občutek ogroženosti s postavitvijo v zaklonišče, kjer so zanemarjene sodobne svečenice v trenerki bolj podobne prestrašenim talkam, ki čakajo na neznano usošo. Da zunaj divja vojna, nam pove že uvertura, saj sta režiserja Moshe Leiser in Patrice Caurier (dvójica bo letos odprla tudi sezono milanske Scale z Verdijevim Ivano na grmadi) v dogovoru z dirigentom Diegom Fasolisom podprla viharne glasbene podoobe uverture z naraščajočim hrupom bomb in helikopterjev. Celotna uprizoritev je sad zelo posrečenega, tesnega sodelovanja med režiserjem in dirigentom, glasbena in igralska izvedba sta do potankosti koordinirani in usmerjeni v isti cilj. Rezultat je izjemno intenzivna, dovršena, homogena in doživjeta predstava, ki je debitirala na binkoštnem festivalu v Salzburgu in je s spremembami zasedbi zaživel tudi na prestižni poletni festivalski izmeni.

V vlogi Ifigenije poje priljubljena Cecilia Bartoli, ki se zaradi poglobljenega

ekspresivnega naboja najbolj izkaže predvsem v drznejših projektih, katerim se posveča z veliko predanostjo. Igralska intenzivnost zaznamuje tudi baritonista Christopherja Maltmanja, ki se je s svojim impozantnim glasom vživel v dramatično vlogo Oresta, a je moral takrat investirati tudi veliko več, saj postavni grški junak nastopil v najbolj naravnem »kostumu«. Pevec je sprejel izziv režiserjev, saj golota obredne žrteve ni bila provokacija, temveč je sledila starogrški ikonografiji in je bistveno ojačala dramatičnost trenutka, pevec pa je priznal, da mu je večja ranljivost nelagodnega položaja pomagala pri kreaciji lika. Pilad je bil tenorist Rolando Villazon, ki je s posebno prisrčnostjo oblikoval lik velikodusnega in zvestega prijatelja glavnega junaka. V odlični zasedbi, čustveno enotni pri zasledovanju skupnega cilja, velja omeniti tudi solistični in zborovski nastop tržaške sopranistke Laure Antonaz v vlogi ene od svečenic. Ženski in moški del poklicne zgora Švicarske radiotelevizije sta se

izkazala z izjemno tankočutnim oblivanjem čustvenih nians glasbe, ki je med neštetimi detajli temperamentnega dirigiranja Diega Fasolisa z orkestrom I Barocchisti pridobila neverjetno močne, povedne kontraste, od vojnega bobnjenja do neotiplivih nežnosti.

Rossana Paliaga

Bale v vlogi Ferrarija

Britanski oskarjevec Christian Bale bo sodeloval z ameriškim režiserjem Michaelom Mannom pri njegovem novem filmu, v katerem bo upodobil italijanskega avtomobilskoga mogotca Enza Ferrarija. Po pisaniu filmske revije Variety bo Mann film režiral po mnogih letih priprav. Kot še piše Variety, bosta pravice za distribucijo filma, ki govorijo o vzponu luksuznega avtomobila ferrari v 50. letih minulega stoletja, odkupila filmska festivala v Benetkah in Torontu.

Jurij Paljk:

IZ MORJA V ... PESEM

Pesem za P.

Morje ve,
morje zna.

V samotnem jutranjem Sesljanu,
nu,
tam na kamnitem valobranu,
ko svet še spi,
sem sam,
ne ostrega vizirja za nova obzorja,
ne bolečega spomina nimam s seboj,
le morje z mano molči.

Morje ve,
morje zna.

Nekje za sabo sem pustil vse,
ob morju,
tam v Sesljanu,
na samotnem valobranu,
z morjem govorim,
mi morje skrivnostno molči.

Morje ve,
morje zna.

Tam za obzorjem,
tam daleč,
tam blizu,
kjer nebesni svod poljublja morje,
kjer lepota, minljivost večnega, boli,
kjer se srečata nasmej in bolečina,
kjer sta pogovor in tišina,
tam za morjem,

tam je,
ja,
tam je,
tam je vse.
Morje ve,
morje zna.

In se mi včasih zazdi,
dekle,
tam na kamnitem valobranu,
v jutranjem tihem Sesljanu,
da vidim tvoj nasmeh,
nežen in lep,
boleč je,
nadih večnega v minljivosti svežega
dne,
tam na kamnitem valobranu,
v jutranjem tihem Sesljanu.

Morje ve,
morje zna.

PIRAN - Do jutri na Židovskem trgu

Festival japonskega gledališča kamišibaj

Židovski trg v Piranu bo do jutri gostil tretji festival gledališča kamišibaj, japonske oblike pripovedovanja zgodb ob slikah na malem lesnem odru. Poleg tekmovanj predstav, ki so izbor najboljšega na področju kamišibaja na Slovenskem, nastopajo gostje iz tujine, v dogajanje se vključujejo tudi domačini.

Organizatorji iz Gledališča Zapik so pripravili zanimiv program, pri čemer bodo najpomembnejši del tekmovanje predstave. Strokovna žirija z mednarodno udeležbo bo podelila glavno nagrado, z imenom zlati kamišibaj, ter še dve priznanji za posebne dosežke. Letos sta se slovenskim izvajalcem pridružila predstavnika Komorskih otokov in Srbije, novost festivala pa so nastopi najmlajših z različnih koncev Slovenije, ki uvažajo večere zgodb ob slikah. V festivalu, ki ga organizira Društvo Zapik v sodelovanju z ZKD Parol Pahor Piran, finančno pa sta ga podprtli Občina Piran in Javni sklad za kulturne dejavnosti RS, se letos vključujejo tudi gostitelji iz Pirana. Občinstvu predstavljajo zgodbe iz piranske zgodovine, legendi o svetem Juriju in zabavno zgodbo o figovem topu, svoje kamišibaje pa bodo uprizorili tudi učenci osnovne šole iz Lucije.

V času največjega razcveta kamišibaja v 30. letih prejšnjega stoletja je samo v Tokiu delovalo tudi po 3000 kamišibajkarjev. Zaton je povzročil pojav televizije, a danes je umetniška oblika spet pridobivala na veljavi in se je razširila po vsem svetu. (STA)

TOMIZZEV DUH

Musica noster amor

PIŠE MILAN RAKOVAC

Naslov sem si izposodil od prelepstega madrigala Jacobusa Gallusa, Jakoba Petelina. Pravčni se je zdel, ker je to poletje polno glasbe, ljubezni, a tudi žalosti. Izjemni slovenski kantavtor Jani Kovačič In concerto na Brionih - čista ljubezen. In potem čista žalost - Arsena Dediča ni več ... Vse težji časi so za Človeka, ki se v stiski vse pogosteje ozira čez ramo, ali mu more vsaj kdo šepniti tolažbo Tina Ujevića: »Ne boj se, nisi sam!«. V surovem času pa vsi le niso pokleknil, Kovačič s pesmijo izziva mešetarje in manipulatorje, tu je zadnji verz njegove brechtovske pesmi DEMOŠTI & DEMOCISTI:

... vi, ki se sklicujete na izgovore, vi, ki nas kličete na zagovore, vi, ki vaše bogastvo so pred sodki, vi, ki so vam mar le vaši dohodki, vi, ki ste obsedeni s kaznovanjem, vi, ki se opravičujete s klerikal-

nim bebljanjem!

Vi: democisti, demošisti, democisti!
Vi, ki bi nas; vi, ki bi nam; vi, ki bi ...
Vi ... NE!!!

Jani Kovačič z upornim stihom grmi v Istro, v Jadransko morje, v nežni šeles brionskih borovcev, valovi in »nevrščeni« pavi premolknijo, oglaša se le beli kakadu Koki, ki ga je Tito podaril vnučkinji Saši, »kako si? Koki, Koki ...«. Glasba nas je nosila pod zvezde na 3. Večeru subverzivne poezije na Brioni, kjer Rade Šerbedžija poje svoje protestne iz časa gorečih balkanskih zarij - »ja neču, neču, neču, neču protiv druga svog, ja neču protiv naroda mog« ... in kjer nas zanosni kvarnerski pesnici Laura Marchig in Roberta Razzi snubita z domačo amazonasco poezijo. Potem prispejo grde novice, z Arsenom je hudo, hudo ... Tolažimo se z nje-

govo muziko, ki se prilega čudoviti Galusovi hvalnici Musica Noster Amor:

»Sve bilo je muzika u ljubavi s njom,
dal' stvaran
je bio taj cvijet na dlanu mom« ...

Zgodovinar Josip Bratulić je natančno pojasnil duha jadranskega človeka, ki ga krasiti predvsem kljubovanje in svobodnjaštvo: petsto let pod Benetkami smo bili »siromaci, ampak gospodarji«. Na takončno kralatico sem se spomnil ob poslušanju elegičnega Jana Kovačiča, pred očmi so se mi zvrstili dedje in pradedje, none in pranone naših revnih svobodnjakov (ja, pod republiko Serenissimo pač nismo bili tlačani). Navdahnjeni in pronicljivi Kovačič je za to priložnost v slovenščino prepesnili bugarsko iz temeljnega dela hrvaške in slovanske literature Ribanje

i ribarsko prigovaranje Petra Hektorovića (hrvarski pesnik, graditelj, glasbenik, plemič, Stari Grad na Hvaru, 1487-1572), tu je le del tega bisera:

»Kar potegne Marko bridko sabljico pozlăčeno,
noter v srce Andrijaša, srčece zarine jo.
Ranjen zruši se ob bratovo desnicu Andrijaša ...

Gallus in Hektorović, renesančna mojstra, Kovačič in Dedić, mojstra danšnjice. Potem eden od velemojstrov odide v nebo in nam zapusti polne skrini suhega zlata. Medtem ko so po Balcanu še donele jerihonske trobente, ko je odmeval jok mater iz Srebrenice in smo še drgetali pred domoljubnimi banditi, je Arsen vstal proti sami srčiki ravbarskega nacionalizma s pesniško zbirko uglasbene poezije s pomenljivim naslovom Ministrstvo strahu:

»Dolaze ratni profiteri
kupuju srce, kupuju krv,
nadiru strašni amateri,
u trulom voču - truli crv.
Dolaze ratni profiteri
kupuju povijest, kupuju mit,
nijihovi sinovi i kćeri
već beru užasni profit.

Dolaze ratni profiteri
sad lažni sin i lažni brat
drmaju u toj atmosferi,
al' ide vrijeme i kuca sat.«

Vojne so se, vsaj tod okoli, končale, ostali pa so vojni dobičkarji od Karavank do Kajmakačalana, ostala so ministrstva za strah. Ostali pa so tudi pogumni ljudje in njihov upor. Tudi zato, zaradi Arsena in Janija, se nimamo, razen lastnega strahu (Churchill), česa bat.

GORICA - Unija ustanovljena brez glasov Sovodenj, Števerjana in Dolenj

Naziv enojezičen, statut ... trijezičen

Na goriškem županstvu so včeraj izglasovali statut medobčinske unije za Brda in zgornje Posočje. Kot je bilo moč sklepati iz sredinih izjav goriškega župana Ettoreja Romolija, bo uradni naziv unije izključno italijanski - Unione Territoriale Intercomunale Collio-Alto Isonzo -, v treh jezikih pa bo uradno napisan statut, ki ga bodo župani predstavili občinskim svetom.

Predlog občin Sovodnje in Števerjan, ki sta se zavzeli za enakopravnost italijansčine, slovenščine in furlanščine tudi pri imenovanju unije, torej ni bil sprejet: odločno sta ga podprla le župana iz Fara in Romansa, na koncu pa so vsi predstavniki občin z izjemo sovodenjske, števerjanske in dolenske izglasovali statut in s tem pristali na kompromisno rešitev. Edina možnost, da bi nova unija po zgledu julijanske in kraško-jadranske dobila tudi uradno večjezično ime, je ukrep Furlanije Julijske krajine. Deželno vlado bodo na pobudo župana iz Fare Alessandra Fabbra pisno pozvali, naj se o tem izreče oz. naj z dopolnitvijo zakona razčisti, ali je v primerih »mešanih« unij večjezični naziv obvezen.

Seja je trajala poldruge uro, v tem času pa so člani skupščine razpravljali skoraj izključno o vprašanju večjezičnega naziva in statuta. Romoli je na začetku predlagal, naj skupščina sprejme ustanovni statut v obliki, ki je bila dogovorjena na začetku avgusta, nakar sta posegla Fabbro in župan iz Romansa Davide Furlan. Dejala sta, da bi bilo treba naziv in statut odobriti v trijezični obliki, kot sta že od vsega začetka zahtevali županji Alenka Florenin in Franka Padovan in kot je pred dvema dnevoma še pisno pred-

lagala sovodenjska občina. »V statut smo že vključili pet členov za zaščito manjšine. Njenih zakonsko določenih pravic nič ne postavlja pod vprašaj, trijezičen naziv pa ni nikjer predviden. Vsiljevanja ne sprejemem,« je vztrajal Romoli in predlagal kompromis:

Medobčinsko unijo sestavljajo občine Gorica, Sovodnje, Števerjan, Koprivno, Krmin, Dolenje, Fara, Gorica, Gradišče, Mariano, Madea, Moraro, Moš, Romans, Slovenc in Vileš. S 1. januarjem 2016 bodo začeli delovati skupni urad za socialne storitve, proizvodne dejavnosti, kataster, civilno zaščito, evropske projekte, računovodske storitve in redarska služba, leto kasneje pa bodo združili urad za osebje, prostorsko načrtovanje, javne storitve in davčni urad. Do združitve ostalih služb, ki jih predvideva zakon št. 26/2014, bo prišlo 1. januarja 2018.

»Naziv naj bo italijanski, statut pa uradno napisan v treh jezikih. Nato bo vsaka občina oz. občinski svet posebej odločal, če želi večjezični statut.« Fabbro je poudaril, da »Slovenci tu niso dobrodošli gostje, ampak

Na zasedanju je »prevladal« kompromisni predlog župana Gorice

BUMBACA

gospodarji na svoji zemlji, ki imajo vso pravico zahtevati, da ima njihov "dom" tudi slovensko ime«. Enakega mnenja je bil župan iz Romansa, po katerem je »za Slovence večjezičnost vsebinski problem, ne pa stvar etike«. Romoli je dejal, da so Slovenci brez dvoma gospodarji na svoji zemlji - »tu so živeli prav gotovo pred mano, ki sem rojen v Firencah«, je ironično pripomnil -, zakon pa določa, kje se zaščita izvaja in kje ne. Sovodenjski podžupan Erik Petajan, ki se je seje udeležil v imenu županje Alenke Florenin, je spomnil, da Slovenci ne živijo le v Števerjanu in Sovodnjah, saj jih je v Gorici veliko več. Županom je kot Fabbro predlagal, naj si skupščina vzame nekaj časa za razmislek in naj se glasovanje odloži, kar pa ni bilo sprejet. Sejo so prekinili samo četrte ure, večina pa je bila za izglasovanje predloga o enojezičnem nazivu in trijezičnem statutu, o sprejetju katerega bo vsaka občina svoljno odločala.

Ob občinah Števerjan in Dolenje, za kateri je bilo že večkrat napovedano, da zaradi vloženega priziva na sodišče ne bosta podprli statuta, je včeraj proti glasovala tudi občina Sovodnje. »Brez večjezičnega naziva ne bomo podprli statuta. Gre za vprašanje identitete,« je dejal Petajan, župana Krmina in Gradišča pa sta obžalovala, da ni

prišlo do kompromisa, ki bi vse zadovoljil. »Sam sem vedno zagovarjal potrebo po zaščiti manjšin, tokrat pa mi je žal, da predlog ni bil sprejet. Lepše bi bilo, ko bi bili enotni,« je izjavil Luciano Patat iz Krmina. Vsi upravitelji iz izjemo podžupana iz Dolenja so nato podprli Fabbrov predlog, da se o potrebi po sprejetju večjezičnega naziva unije izreče dežela. »Če bo z dopolnitvijo zakona deželna uprava predvidela, da morajo imeti unije, v katerih so tudi slovenske občine, dvojezičen naziv, bo treba ime prilagoditi,« je poudaril Fabbro. »Fabbrova zamisel podpiramo, žal pa nam je, da večina občin ni podprla našega predloga in da so na koncu vsi pristali na kompromisno rešitev,« je opozoril Petajan.

Beseda bo torej ponovno imela dežela FJK, ob njej pa so na potezi še posamezni občinski svet. Ob županh iz Sovodenj, Števerjan, Krmina, Gradišča je predstavitev trijezičnega statuta v občinskem svetu že napovedala župan Romoli, saj meni, da je v občinah, kjer se izvaja zakon št. 38/2001, to obvezno. V Gorici pa je na mestu vprašanje, ali bo občinski svet trijezični statut izglasoval.

»To je seveda odvisno od večine in opozicije, prepričan pa sem, da ne bo težav,« je še dejal Romoli, ki meni, da je doseženi dogovor dober in da ne znižuje ravnin zaščite. (Ale)

GORICA-TRŽIČ Sdagu le uspelo ostati v igri

Nazadnje je le prišlo do dogovora o postopku, ki bo privel do združitve goriškega in tržiškega konzorcija za razvoj industrije in ki ne izključuje, da se bosta z novonastalo ustanovo naknadno »stopili« še družba Sdag s svojim tovornim postajališčem pri Standrežu in železniška infrastruktura v Červinjanu. Tržiški konzorcij je sicer zasedal že na začetku tedna, zaradi ostrega nasprotnovanja nekaterih vplivnih mož na račun možnosti, da bi združevanje zaobjelo Sdag, pa so sklep odložili vse do včeraj, ko so kljub še vedno vehementnim nastopom posameznikov le prišli do kompromisa. Zadovoljstvo je po koncu seje izrazil Gianluca Madriz, predsednik goriške Trgovinske zbornice, ki je včlanjena tako v goriški kakor v tržiški konzorcij.

»Dogovor vodi v pravo smer in izhaja iz dejeljnega zakona, ki uvaja reformo in ki določa, da se morajo najprej združiti industrijski konzorciji. Tega se bomo držali, že od vsega začetka pa bo predvideno, da se bosta po koncu strokovnega preverjanja lahko združila tudi družba Sdag in morda še infrastruktura iz Červinjana,« je pojasnil Madriz, ki je zagovarjal tudi stališče goriške občine, po kateri Sdag ne sme izostati. »Imenovana bo skupina predvidoma treh zunanjih izvedenčev, ki bodo prerezeli takoj goriški kot tržiški konzorcij pa še družbo Sdag in druge kandidate, ki bi lahko prišli v poštev. Oceniti bodo morali predvsem, če so to finančno in premoženjsko »zdravi« subjekti in če njihov pristop ne bo prinesel več škode kot koristi. Kdor bo pristopil, bo moral stati na lastnih nogah. Tudi glede tega je reforma jasna,« pravi Madriz in poudarja, da je vzpostavitev integrirane logistične sistema na ozemlju goriške pokrajine in tudi širše pomemben cilj, da ne bi vzel v poštev prav vseh infrastruktur, tudi seveda tovornega postajališča pri Gorici: »Razumem pomisleke na račun Sdaga, toda obstoječi investicijski načrti utegnejo dati družbi nov zagon, novo čezmerno perspektivo pa mu pišejo tudi v Evropskem združenju za teritorialno sodelovanje. Pot združevanja bo naporna, ker vodi navkreber, a je hkrati odprta, saj nič ne aprimore izključen.«

Slep bo moral izglasovati še goriški industrijski konzorcij; skupščina bo v pondeljek. Do 26. avgusta bodo nato morali sklep objaviti tako dežela kot oba konzorcija, nakar bodo začeli odštevati osemnajst mesecev, kolikor je načeloma časa za dokončno odločitev o združitvi.

GORICA - Zahteva Rodolfa Ziberne

»Soča in Vipava sta Isonzo in Vipacco«

Izklučno slovenski naziv naj bi zavedel nebogljene turiste

»Soča in Vipava naj bosta tudi Isonzo in Vipacco!« To je zahteva, ki jo mora po mnenju Rodolfa Ziberne deželna FJK postaviti spletnemu velikanu Google. Na prsto dostopnem strežniku Google Maps (Google zemljevid) sta namreč imeni čezmejnih rek napisani izključno v slovenskem jeziku, kar je po oceni deželnega svetnika stranke Forza Italia problem. »Ko turist išče Gorico na Googlovem spletnem zemljevidu, ne najde italijanskega imena Soča in Vipave niti nad delom reke, ki teče po italijanskem ozemlju. Reki sta vse do izliva označeni le s slovenskima nazivoma Soča in Vipava. Isto se zgodi, tudi če v iskalnik vtipkamo ime ene izmed

dveh rek,« pravi Ziberna, po katerem je ta »pomanjkljivost« tako huda, da bi se moral z njo ukvarjati deželna uprava. Opozicijski svetnik poziva deželno, naj uradno zahteva od Googla dopolnitveni zemljevid z italijanskima imenoma, saj je prepričan, da bi izključno slovenski naziv lahko zavedel nebogljene turiste. »Predvsem zaradi dogodkov, ki so povezani s prvo svetovno vojno, je bistvenega pomena, da se zemljevid dopolni tudi z italijanskim nazivom za obe reki. V Italiji in tudi Evropi slovenska naziva namreč nista poznana,« meni Rodolfo Ziberna, ki je očitno čez noč postal zagovornik dvojezičnosti.

ROMANS - Občina gosti šestnajst prosilcev za azil

S torkom brez strehe?

Telovadnica osnovne šole ni več na razpolago, čakajo na dovoljenje za uporabo zapuščenega objekta v državni lasti

Begunca v Romansu

V občini Romans že več mesecev gostijo del skupine afganistanskih in pakistanskih prosilcev za azil, ki jih je pred dobrima dvema mesecema tovornjak izkrcal v bližini cestinske postaje v Vilešu. Begunce je občina s pomočjo prostovoljcev in goriške Karitas najprej namestila v šotorišču pri nogometnem igrišču, nato pa jim je dala na razpolago telovadnico osnovne šole, ki je v poletnih mesecih neizkoriscena. Novo šolsko leto pa je pred vrati, zato bo občinska uprava moralna v kratkem poskrbeti za izpraznitve za azil. Obnovitvena dela bi morala izpeljati civilna zaščita, za zdaj pa nam še niso prižgali zelene luči za začetek del,« je pojasnil župan, ki čaka tudi na odgovor goriške prefekture. »Prefektinjo smo zaprosili, naj nam prihodnji teden dovoli postaviti šotorje na dvorišču stavbe, kjer je nekoč stanoval čuvaj. Drugače res ne vem, kako bomo prosilcem za azil ostalo brez strehe nad gla-

vo,« je za Primorski dnevnik povedal župan Davide Furlan, ki je že pred časom naložil na pristojne oblasti prošnjo za obnovno praznove stavbe na Drevoredu Trieste, ki je v državni lasti. »Gre za nekdajanje stanovanje čuvanja vojaške smodništva, ki ga nam ne morevamo izkoristiti prav za namestitev prosilcev za azil. Obnovitvena dela bi morala izpeljati civilna zaščita, za zdaj pa nam še niso prižgali zelene luči za začetek del,« je pojasnil župan, ki čaka tudi na odgovor goriške prefekture. »Prefektinjo smo zaprosili, naj nam prihodnji teden dovoli postaviti šotorje na dvorišču stavbe, kjer je nekoč stanoval čuvaj. Drugače res ne vem, kako bomo prosilcem za azil priskrbeli prenočišče,« je zaključil župan.

GORICA - Trio Alef Band v parku županstva

Avgustovski večer judovske glasbe

V parku goriškega županstva so v okviru niza Poletje v mestu postregli s koncertom klezmer glasbe. Organizatorja sta bila občinska uprava in združenje Prijateljev Izraela, ki sta v goste povabila glasbeni trio Alef Band iz Trsta. Ta obnavlja dedično judovskih glasbenikov srednje in vzhodne Evrope. Iz klarineta, ki je eden izmed temeljnih instrumentov klezmer glasbe, je čudovite zvoke izvabil vodja skupine Davide Casali, ki se je izkazal tudi kot dober pevec, na klaviature in občasno tudi na klarinet je igral Samuele Orlando, z bas kitaro pa se je ubadal Saverio Gaglianese. Goričani so Davideja Casalija spoznali konec maja, ko je v Kulturnem do-

mu, sicer z drugim triom, sodeloval na večeru z naslovom *Ti bom že dal jaz Juda!*, ki je bil vključen v program gledaliških predstav Komigo 2015.

Goriški koncert je privabil veliko ljubiteljev glasbenega žanra, ki žal, zaradi Holocausta, v najzivnejših oblikah ne obstaja več. Te ljudske melodije so se ohranile v redkih notnih zapisih neznanih avtorjev, po katerih segajo danes različne glasbene skupine. Takšne skladbe so vzhodnoevropski Judje igrali na praznikih in družinskih zabavah, na primer ob porokah. Čeprav so živelni v tesnem stiku z drugimi narodi, je njihova glasba ubrala povsem drugačne poti, tako da v melodijah in rit-

Trio v parku županstva

FOTO VIP

mih skorajda ni naznati vpliva nemškega, poljskega ali ukrajinskega melosa. Vzhodno judovstvo se je ponašalo še z eno posebnostjo - jidišem, jezikom, ki je neke vrste srednjeveška nemščina s primesmi hebrejsčine in slovanskih jezikov. V jidišu je Davide Casali odpel nekaj pesmi, ki jih

je res številna publike nagradila z dolgim ploskanjem. Nekaj pesmi so tržaški glasbeniki izvedli tudi v rahli jazz izvedbi.

Večer je trio Alef Band zaključil z znanim napevom *Hava nagila*, ki pogosto zaide v repertoarje tradicionalne judovske glasbe. (vip)

stri/godbe iz Nabrežine, Ricmanj, Proseka, Brega, Doberdoba in Trebč. **PLESNE DELAVNICE ZA OTROKE** od 6. do 14. leta v organizaciji ZSKD bodo 7., 8. in 9. septembra v Prosvetnem domu na Općinah. Prijave in informacije do 1. septembra: www.zskd.eu, info@zskd.eu, tel. 040-635626.

MEDNARODNI POLETNI JEZIKOVNI KAMP 2015:

DC Hiša pravljic v sodelovanju z Jezikovnim centrom Poliglot iz Nove Gorice in Rogosom vabi na jezikovne počitnice, ki potekajo v Doberdoru od 4. do 13. leta ponujajo jezikovne delavnice in tečaje, tematske in ustvarjalne delavnice, sproščanje v naravi, športne aktivnosti vseh vrst, glasbo in ples. Informacije: hisapravljic@gmail.com ali 334-1243766 od 18.30 do 20.30 (Martina Šolc).

SLOVIK obvešča, da je nov multidisciplinarni program, ki je namenjen univerzitetnemu študentom za leto 2015-2016 objavljen na spletni strani www.slovik.org. Prijavnike bodo zbirali na naslovu info@slovik.org do 15. septembra. Program bodo začeli izvajati 10. oktobra med »Dnevom odprtih glav«.

Gledališče

GLEDALIŠČE NA KONTRADI: gledališko društvo Kontrada vabi v Kanal na ogled komedij s pričetkom ob 20. uri: danes, 22. avgusta, »Oblast« v priredbi KD Domovina Osp; 23. avgusta »Gugalnik« gledališke skupine Globocak Kambreško; 28. avgusta »Vse zastonj«, v režiji Darija Fojca, prireja Korški deželnih teater iz Slovenj Gradca; 29. avgusta »Silvestrska sprava 2000« v priredbi Kud-a Valentina Kokila; 30. avgusta »Pokojuj« v priredbi gledališkega društva Kontrada Kanal. Več informacij po tel. 00386-53981213.

Izleti

PDVRSK. MIHAELA prireja tradicionalni izlet po slovenskih poteh. Potekal bo v torek, 25. avgusta, ko se bodo izletniki z avtobusom odpravili na Notranjsko. Ogledal si bodo Jezerski hram - Muzej Cerkniškega jezera, grad Snežnik in Grašovo. Odhod bo ob 7.20 z Vrha; informacije na tel. 333-1706760 (Nerina).

POHOD V SPOMIN NA PRENOS RANIJENCEV - prireditev bo potekala kot vsako leto zadnjo soboto v avgustu, 29. t.m., od Želina do Vojskega. Zbirališče pri Rdeči hiši ob 5. uri, prevoz z lastnimi sredstvi.

UPOKOJENCI DOBERDOB organizirajo v soboto, 3. oktobra, enodnevni avtobusni izlet »Potovanje po Prlekiji in Prekmurju«. Informacije in vpisovanje do 10. septembra v trgovini pri Mili (tel. 0481-78398), v gostilni Peric (0481-78000), pri Milošu (tel. 380-4203829).

ZDRAŽENJE PROSTOVOLJNIH KRVODAJALCEV IZ SOVODENJ organizira izlet »Ptuj in lepote vinske dežele« v nedeljo 20. septembra; vpisovanje in informacije po tel. 340-342087 (Paolo).

POHOD OD REZIJE DO TRSTA v sklopu Slofesta bodo od 16. do 20. sep-

tembra priredili ZSKD, SPDT, SPDG in PD Benečije. Potekal bo v petih etapah: Rezija (Solbica) - Brezje (16.9.); Brezje - Špeter (17.9.); Špeter-Števerjan (18.9.); Števerjan-Mavhinje (19.9.) in Mavhinje-Trst (Borznji trg) (20.9.). Traso bo mogoče prehoditi v celoti ali po odsekih. Informacije in prijave po tel. 0481-884226 (Silvan Pittoli). Rok prijave do nedelje, 23. avgusta.

Obvestila

PROSVETNO DRUŠTVO ŠTANDREŽ vabi ljubitelje gledališča, naj se za novo sezono pridružijo dramskemu odseku. Mešani pevski zbor Štandrež vabi nove pevce v svoje vrste; informacije po tel. 0481-328666 (Božo) in tel. 347-9748705 (Vanja).

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJEN-CEV ZA GORIŠKO sporoča, da je društveni urad na Korzu Verdi 51 zaprt do konca avgusta; informacije po tel. 0481-532092.

GLASBENA MATICA Gorica sporoča, da je urad zaprt zaradi dopusta do vključno 28. avgusta.

JUS VRH sporoča, da se lahko prebivalci Vrha včlanijo v organizacijo s pisno prisojno, ki jo lahko naslovijo na Jus Vrh (Devetak 26, 34070 Sovodnje ob Soči - GO), ali pa ustavijo v poštnem nabiralniku ŠKC Danica.

OBČINA DOBERDOB obvešča, da so v popoldanskih urah vsi občinski uradi avgusta zaprti. Tehnični urad sprejema po dogovoru po tel. 0481-784009.

OBČINSKA KNJIŽNICA V SOVODNJAH je odprta ob ponedeljkih 10.00-13.00, ob torkih in četrtekih 16.15-18.45, ob petkih 8.30-10.30.

V NARAVNEM REZERVATU OTOKA CONA prirejajo zeleni teden za otroke od 7. leta starosti od 24. do 28. avgusta in od 31. avgusta do 4. septembra; informacije po tel. 333-4056800 ali na inforogos@gmail.com.

OBČINA SOVODNJE OB SOČI obvešča, da bo anagrafski urad zaprt od 24. do 28. avgusta. Zajamčeni so nujni akti (smrti, rojstva). Za informacije in predložitev prošenj za osebne dokumente in potrdila je vsekakor na voljo vložišče ob uradnih urah.

KNJIZNICA DAMIR FEIGEL na Korzu Verdi 51 v Gorici je do 28. avgusta odprt po poletnem urniku: ob ponedeljkih 8.00-16.00, ob torkih 11.00-19.00, ob sredah 8.00-16.00, ob četrtekih 11.00-19.00 ter ob petkih 8.00-16.00; tel. 0481-531733.

Prireditve

V KANALU na železniški postaji bo danes, 22. avgusta, ob 11.15 prispev muzejski vlak. Predstavili se bosta Laura Nanut na flavti in Andreja Seljak na električni klaviaturi. Ob priloki bo na ogled muzejska zbirka predmetov 1. svetovne vojne. Več informacij po tel. 00386-53981213 ali tic.kanal@siol.net.

DANES V KOPRIVNEM: 11.00, Enio Mucciut (iz splošne goriške bolnišnice ob 10.40) v cerkvi Sv. Marije in na pokopališču.
DANES V RONKAH: 15.00, Alma Venier vd. Meniconi (iz kapelice pokopališča) v cerkvi Sv. Marije, sledila bo upeelitev.
DANES V BISTRIGNI PRI ŠTARANCA-NU: 10.00, Edda Conighi (iz tržiške bolnišnice) v cerkvi Sv. Valentina in na novem pokopališču.

AJDOVŠČINA »Wajdušna obstacle trail run«

Zadnjo avgustovsko soboto bo v Ajdovščini potekal WOTR, kar je kratica za *Wajdušna Obstacle Trail Run*. Gre torej za tek čez ovire in naravi in po mestu - Ajdovščini, ki postaja prepoznavna po drznih in rekreativnih športnih preizkušnjah. Organizatorji zatrjujejo, da je izvir primeren za vsakogar - tudi otroci med 5. in 12. letom se bodo lahko preizkusili na njim, prirejeni mini WOTR preizkušnji. Na dogodek je že prijavljenih 150 ljudi iz Slovenije in tujine, prijave še vedno prihajajo.

WOTR je kombinacija različnih športnih elementov: teka, plavjenja, plavanja, prenašanja bremen, skakanja z višine, plezanja ... Ne gre za preizkušnjo tekmovalne narave, ampak s samim seboj. »Je preizkus moči, spremnosti in vzdržljivosti, pričemer bo marsikdaj pomembna pomagač sotekmovalcev. Je aktivno druženje, prijateljstvo in sodelovanje. Je negotovanje vrednot, ki jih ob vsakodnevnem hitenju pogosto spregledamo,« pravijo organizatorji, ki dogodku dodajajo dobrodelno noto, saj bo del prijavnine namenil socialno ogroženim družinam.

Start in cilj preizkušnje bosta v Športnem parku Pale. Udeleženci se bodo sponadli z okoli 12-kilometrsko razgibano in panoramsko progo po bližnji okolici mesta, na kateri že rasejo zanimive ovire. Oprema tekmovalcev mora biti primerena preizkušnji, ki jih čaka. Kljub temu bodo na startu dobrodošli tudi udeleženci, preoblečeni v super junake ali drugo domišljajne like. »Včasih boste Tarzani, včasih vojaki. Enkrat bo potrebno ravnotežje, drugič moč, tretjič spretnost. Vedno pa timsko delo in veliko srčnosti. Pretežke ovire lahko zaobidete. Za vse bodo pripravljeni še čudoviti razgledi na Ajdovščino in Vipavsko dolino - mimo teh pa ne boste mogli,« opisujejo organizatorji preizkušnjo.

Še pred startom odraslih tekmovalcev se bodo na mini WOTR podali otroci od 5. do 12. let starosti. Za najmlajše tekmovalce bo urejen poseben poligon z jasno označenimi ovirami, prilagojenimi tekmovalcem. Pomočniki pri ovirah bodo znani slovenski športniki. (km)

Trgu: danes, 22. avgusta, ob 10. uri GO Art tržnica, ob 20. uri zaključni nastop »Plesnega poletja 2015«, ob 21. uri koncert skupine Katalena; ob slabem vremenu bodo prireditve v veliki dvorani novogoriške občine.

ZDRAŽENJE CUORE AMICO vabi na sedež v Ul. Cipriani 71 v Gorici v četrtek, 27. avgusta, ob 17. uri na zaključno prireditve v sklopu projekta »Estate Serena«.

Mali oglasi

DIPLOMIRANA iz biologije nudi lekcije iz matematike, biologije, naravoslovja in fizike dijakom nižje in višjih šol; tel. 346-9712707.

Pogrebi

DANES V KOPRIVNEM: 11.00, Enio Mucciut (iz splošne goriške bolnišnice ob 10.40) v cerkvi Sv. Marije in na pokopališču.

DANES V RONKAH: 15.00, Alma Venier vd. Meniconi (iz kapelice pokopališča) v cerkvi Sv. Marije, sledila bo upeelitev.
DANES V BISTRIGNI PRI ŠTARANCA-NU: 10.00, Edda Conighi (iz tržiške bolnišnice) v cerkvi Sv. Valentina in na novem pokopališču.

Razstave

V GORICI: v galeriji Kosič v Raštelu 5/7 je na ogled razstava »Vojna je uničila vse ... Pevma, Oslavje, Štmaver, Solkan 1915-1918«; še danes, 22. avgusta, 9.00-12.30, 15.30-19.30.

VA PALAČO CORONINI CRONBERG na Drev. 20. septembra v Gorici bodo Goričani danes, 22. in 29. avgusta lahko brezplačno vstopili med 10. in 12. uro. Voden obiski se bodo začeli ob 10. in 11. uri. Za koriščenje brezplačne vstopnice bo dovolj pokazati osebni dokument, na katerem je zapisano goriško bi-

tm media
PRIMORSKI DNEVNIK
Od 1. do 31. avgusta

POLETNI URNIK
 sprejemanja malih oglašov proti plačilu osmrtnice, zahvale, sožalja, čestitke v okvirčku, malí oglasi v okvirčku, oglasi društev in organizacij v okvirčku
ponedeljek - petek
10.00 - 14.00
sobota zaprto

Tel. 800.912.775
 e-pošta: primorski@tmedia.it
 Tmedia - Ul. Malta 6
GORICA

GORICA - Smrt dekleta sprožila preiskavo

Heroin za sto odvisnikov

Policjsko preiskavo je sprožila najdba trupla mlade odvisnice iz Tržiča med poletjem lanskega leta. Nesrečnica je umrla zaradi zaužitja heroina. Po več mesecih zasledovanj, zaslisanj, prisluhov in video dokumentirjanja so policisti mobilnega oddelka goriške kvesture in tržiškega komisariata med pomladjo in julijem letos prijeli več kot deset osumljencev ter tako »objavili« kriminalno združbo, ki je mrežo razpečevanja heroina razpredla na Tržiškem, segala pa je tudi do Gorice in Črvenjana.

Najprej so prijeli moškega in žensko, ki sta s prodajo heroina povzročila smrt tržiškega dekleta. Bivališče imata v Črvenjanu, oba - še zlasti moški - pa sta že bila znana varnostnim silam zaradi kaznivih dejanj, povezanih s prodajo mamila. Nadaljnja preiskava je pokazala, da je združba imela sedež v Tržiču, da je trgovanje s heroinom potekalo večinoma v Pancanu in tudi ob igralnem salonu Ulici I Maggio, da so glavni osumljenci mesečno preprodali na Tržiškem tudi več kot kilogram heroina in da so jih odvisniki obiskovali vsak dan. Skupno je pri njih nabavljalo drogo kakih sto oseb, skoraj izključno italijanskih državljanov, poleg njih pa so se med kupci-mamilaši našli tudi tuji, ki v pristanskem mestu živijo zaradi dela.

V okviru prvega dela preiskave so pri storitvi ali udeležbi pri kaznivem dejanju policisti zalotili pet razpečevalcev, ki so osumljeni, da so prodali precejšnje količine heroina. Zoper tri osumljence je bil odrejen pripor, v kolikor so bili na čelu kriminalne združbe. Zoper še tri osebe pa so vpisali kazensko ovadbo zaradi trgovanja z mamili. V nadaljevanju je preiskava privedla tudi do odkritja vzpoprednega prometa z mamili v Štarancu. Upravljal ga je domačin, ki je v preteklosti že imel odprte račune s pravico. Aretirali so ga in odvedli v zapor.

Policija je pri različnih razpečevalcih hkrati zasegla okrog sto gramov heroina, pripomočke za tehtanje in pripravo mamila, številne stekleničke metadona, ki so bile pridobljene na nezakonit način, in še vsote denarja, ki jih je navrglo trgovanje z mamili.

O tem, da je bilo središče preprodaje heroina na Tržiškem, govoriti tudi podatek, da so policisti tamkajšnjega komisariata maja letos aretirali tri osebe in zasegli 150 gramov heroina. V juliju pa so stopili na prste še moškemu iz Tržiča, ki je izkoristil okoliščino, da je bila večina krajevnih dilerjev za zapahi, in začel še sam razpečevati heroin. Ko so ga založili, je imel pri sebi deset gramov mamila.

GORIŠKA BRDA - Pričakujejo kakovosten letnik

Kmalu trgatev zgodnjih sort

To, da se grozdje prideluje v vinogradih na strmih področjih in terasah ter da se trga ročno, v svetu označujejo za »herojsko vinogradništvo«

V briškem vinogradu

FOTO K.M.

GORICA Podeljevanje suplenc

Deželni urad za slovenske šole sporoča, da bo podeljevanje letnih suplenc za goriško pokrajino na podlagi pokrajinških lestvic (GAE) v četrtek, 27. avgusta, na sedežu Pokrajinske šolskega urada v Ulici Rizmondo 6, in sicer ob 10. uri za vse šolske stopnje. Suplence iz zavodskih lestvic bodo šole podelitev kasneje.

KRMIN

Ponujajo zaposlitev

Občina Krmin bo v okviru družbeno koristnih del za obdobje 52 tednov zaprosila osebo, ki bo spremjalata otroke med vožnjo s šolskim avtobusom, skrbela za dostavo hrane na dom in sodelovala z uradoma za kulturo in demografske storitve. Prijave zbirajo v uradu za zaposljanje v Gorici do 3. septembra.

V vinski Kleti Brda letos pričakujejo zelo kakovosten letnik, glede na to, da je grozdje zdravo in da je bilo letošnje poletje vreme trtam naklonjeno. S trgatvijo zgodnjih sort bodo predvidoma začeli v sredo, glavnino pa bodo začeli obirati septembra.

»Po dveh količinsko šibkejših letnih pričakujemo normalno dober pridelek, to je približno 7000 ton grozdja. S prilagoditvijo dela v vinogradu smo ohranili kakovost kljub visokim temperaturam. Grozdje je zdravo, pričakujemo kakovostno zelo dober letnik,« je povedal direktor Kleti Brda, Silvan Peršolja. Trgatve v Goriških Brdih bo predvidoma trajala do začetka oktobra.

»Enologi, agronomi in vinogradniki te dni skrbno spremljajo dozorelost grozdja v vsakem vinogradu posebej in določijo optimalen čas trgatve glede na tehnološko in organoleptično zrelost grozdja,« so nam pojasnili v Kleti Brda. Trgatve bodo pričeli s sortami za penine, to sta modri pinot in chardonnay, nadaljevali bodo s sivim pinotom in sauvignonom ter ostalimi belimi sortami. »Z rdečimi bomo pričeli v drugi polovici septembra, saj čakamo na optimalno zrelost,« je povedal enolog Kleti Brda, Dainko Ribolica.

Trgatve v Kleti Brda že nekaj let »izkoristijo« za promocijo na tujih trgih. Kot pojasnjuje vodja trženja Andrej Valentinčič, že vrsto let na trgovatvah gostijo poslovne partnerje iz tujine z namenom, da spoznajo pristno gostoljubje vinogradniških družin v Brdih in način njihovega dela. Vabilo so se tokrat odzvali partnerji iz Srbije in Bosne in Hercegovine.

»Razumevanje vinorodnega okolja skozi osebno doživetje je pomembno marketinško orodje, predvsem na tujih trgih, kjer si Slovenija zadnja leta uspešno utira prodajne poti. Tujim trgovcem se močno v spomin vtišne tudi to, da pri nas vse grozdje oberemo ročno,« podudarja Valentinčič.

V svetu namreč strokovnjaki to, da se grozdje prideluje v vinogradih na strmih področjih in terasah ali na višje ležečih predelih in na oddaljenih otokih

GORIŠKA - Zadnje priprave

V nižinskih legah so že začeli trgati

Tako kot za Goriška Brda v Sloveniji se kakovosten letnik obeta tudi za vinarje na italijanski strani Brd in na Krminskem, kjer potekajo zadnje priprave na trgatve. Ta se bo predvidoma začela prihodnji teden, čeprav so ponekod že obrali nekaj grozdja najzgodnejših sort za peneča vina.

»Vreme nam je lani močno ponagajalo, letos pa pričakujemo zelo kakovosten letnik. Kljub visokim poletnim temperaturam, zlasti v juliju, je dež prišel ob pravem času. Razmerje med kislinami je optimalno, zadovoljeni pa smo tudi s količino, saj grozdja ni bilo preveč, a niti premalo,« pravi predsednik Vinoteke Števerjanski griči, Fabjan Korsič. Obenem napoveduje, da bodo v Brdih na začetku prihodnjega tedna začeli s trgatvijo grozdja za peneča vina, nakar se bodo lotili zgodnjih sort, kot sta chardonnay in sivi pinot, proti koncu septembra pa bodo predvidoma na vrsti še rdeče sorte.

V Brdih torej še ni napočil čas

ter da se trga ročno, označujejo za »herojsko vinogradništvo«. »Pridelava grozdja je sicer na takšnih legah težavna in zato dražja,« je še pojasnil enolog Ribolica, in dodal, da si v Vinski kleti Goriška Brda prizadevajo razumeti vsako lego z njenimi klimatskimi značilnostmi in prstjo ter za vsako sorto poiskati tisto rastišče, ki bi bo dalo največ. »Samoto lahko pridelamo sveža, mineralna in sadno dišeča vina, ki imajo hkrati tudi polno telo,« je še poudaril.

Vinogradi v Goriških Brdih rastejo na strmih pobočjih, kjer bi druge rastline dolgoročno le stežka uspevale; avtohtone in tradicionalne sorte pa so se tam udomačile in se najbolje prilagodile okolju. Vinogradniki in vinarji se tako trudijo ohraniti stoletno tradicijo in hkrati ponuditi vina po današnjem okusu.

Vinska klet Goriška Brda je sicer

tudi letos sodelovala na specializiranem

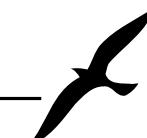
ocenjevanju gorskih vin *Vini di montagna* v Italiji, kjer je vino Sauvignon Bagueri 2011 dobilo srebrno medaljo. Posebnost ocenjevanja je, da lahko sodelujejo le vina, ki izhajajo iz tako imenovanega »heiroskega« vinogradništva. (km)

NOVA GORICA Drugi prijavni rok za vpis na univerze

Na univerzah v Sloveniji - tudi v Novi Gorici - se je včeraj začel drugi prijavni rok za vpis v dodiplomske študijske programe in enovit magistrski študij za študijsko leto 2015-16, ki bo trajal vse do 28. avgusta. Skupaj je razpisanih 8450 vpisnih mest, in sicer 5290 za redni in 3160 mest za izredni študij. V drugem prijavnem roku za vpis v dodiplomske študijske programe se lahko prijavijo kandidati, ki niso oddali prve prijave ali s prvo prijavo niso bili nikam sprejeti. Podatki o še prostih vpisnih mestih so že objavljeni na spletnih straneh univerz v Novi Gorici, Ljubljani, Mariboru in na Primorskem, slovenskih visokošolskih zavodov ter ministrstva za izobraževanje, znanost in šport.

Obrazec za drugo prijavo za vpis v prvi letnik lahko kandidati posijojo na prisotno visokošolsko prijavno-informacijsko službo do 28. avgusta. Lahko ga izpolnijo in oddajo tudi elektronsko na spletnem portalu <http://portal.evs.gov.si/prijava>. V prvem roku je bilo na želeni visokošolske zavode sprejetih 11.660 kandidatov oz. 72,4 odstotka od skupno 16.093 prijavljenih.

Kandidati bodo prejeli sklep o rezultatu izbirnega postopka v drugem roku najpozneje do 24. septembra. Vpis sprejetih v drugem roku bo potekal od 25. do 30. septembra. Tretji prijavni rok pa bo potekal med 1. in 5. oktobrom in je namenjen tištini, ki se v prvem in drugem prijavnem roku v izbirnem postopku niso uvrstili v nobenega od študijskih programov.

PREJELI SMO

**Ne levi ne desni,
ampak demokratični TIGR**

Odgovor g. Andreju Jelačinu!
Veseli me, da naša pobuda za 13. maj kot državni praznik, močno odmeva na Primorskem in da jo podpira tudi gospod Andrej Jelačin. Kot vidim iz njegovega prispevka, je močno zaveden Primorec, zavzet za tigrovo stvar. Ampak ne gre samo za stvar, gre za žive ljudi, potomce in sorodnike TIGR-ovcev in vseh primorskih antifašistov in za mladino, ki ji je treba dati pravo sporočilo. Zato mora država, ki se je žal TIGRA zelo pozno spomnila, zdaj in brez odlašanja, dati TIGR-u ustrezno dostojanstvo in spomin. V tem smislu sem zelo vesel, da g. Jelačin naš predlog o državnem prazniku pozdravlja in podpira. Zato, ga vabim, da nas podpre pri tem tako, da apelira na primorske in vse poslanice, da s predlogom zakona, ki je že poslan v DZ, tudi skupaj uspemo. Kajti na koncu je pomembno predvsem to, da se zakon sprejme, kajti delitev na desno in levo, nas ne bo pripeljala nikam.

Delitev na desnico in levico ni prava.

Če kakšna delitev, je edina mogoča in prava delitev na demokrate in anti-demokrate, pristaže delijoče demokracije in pristaše avtoritarnega sistema, ki pa se je, vsaj upam tako, za vselej iztekel. Čeprav vem, da bolj ali manj samo formalno, zato se moramo vse skupaj potruditi, da se bo iztekel tudi dejansko.

Zato sem manj vesel, da je g. Jelačin ob navedbi Gibanja 13. maj zapisal, da bo gibanje s protipartizanskimi stališči na Primorskem imelo težko delo. Gospod Jelačin, vaša bojazen ni utemeljena, kajti naša stališča niso protipartizanska ampak so usmerjena zgorj in samo proti zlorabi partizanstva in NOB. Celo zlorabi ideje komunizma. Sicer pa je tudi to v Sloveniji še vedno tabu tema. Jaz bi NOB raje imenoval Narodno Obrambni Boj, namesto narodno osvobodilni boj. Kajti osvobodili se še nismo, ne leta 1945, ne leta 1991, ko smo postali zgorj samostojna država, ne pa država svobodnih ljudi, gospodarjev svoje usode. Še smo sužnji totalitarne miselnosti, njenih simbolov in totalitarne prakse, ki je spomin na TIGR prepovedovala in skrivala. To je očitno za predstavnike te, žal še prevladujoče politične linije, še danes ta bu tema. No, kljub temu se je letos vendarle nekaj premaknilo.

Dokaz zato so tudi ostre polemike in nekateri napadi na Gibanje 13. maj, celo taki, da obujamo državljansko vojno in da mi partizanstvo zanikamo. To seveda ni res in ne drži. Žal pa je to v današnji Sloveniji očitno treba vzeti v zakup. Smo pač razdvojeni narod, umetno razdeljen na levo in desno. Zato ponavljam: ta delitev ni prava. Deliti bi se moral na demokratični in nedemokratični del Slovencev, kar pa ni vezano na delitev levo in desno. Kajti tudi med levičarji so demokrati in med desničarji pristaši avtoritarizma in kratenja človekovih pravic. Vendar danes ni moj namen, da govorim o tem.

Predlog za proglašitev narodnega heroja Danila Zelena podpiramo.

Tukaj se tudi ne želim vtikati v polemiko g. Jelačina z gospodom Milanom Gregoričem, angažiranim primorskim rodoljubom. G. Gregorič že desetletja dokazuje angažirano demokratično in domoljubno držo in si očitkov ne zasuži. Je eden redkih, ki je opozoril na stranpoti društva TIGR, saj to ne opravlja svoje vloge in se ukvarja bolj s svojim preživetjem in ohranjanjem – ne spomina na TIGR, ampak preživetjem svoje vrtičarske miselnosti. Opozorila g. Gregoriča na problem društva, zato za nas niso njegova napaka, ampak vrlina. Jemljemo

jih kot hvalevredno in argumentirano opozorilo. Nasprotni »argumenti« nas pač niso prepričali, kajti če je »uradnemu« društvu TIGR kaj uspelo, je uspelo to, da je TIGR spravilo nazaj v anonimnost. Ob letošnjih proslavah ob 70 letnici konca 2. svetovne vojne, celo ob omenjanju priključitve Primorske, je bila beseda TIGR (v DZ se je omenjalo samo imena nekaterih tigrovcev, nikoli pa TIGR-a kot organizacije) v uradnih omembah popoln tabu. Tudi na osrednji proslavi 9. maja na trgu republike, ni bil TIGR omenjen z eno samo besedo.

S tem v zvezi pozdravljam pobudo g. Jelačina, da predsednik države za narodnega heroja proglaši Danila Zelena. Če tega niso storil Kučan, Drnovšek in Türk, naj to danes storiti predsednik Pahor. To bi bila zelo močna potrditev upravičenosti tudi našega predloga za državni praznik. Dodajam samo še to, da naj se predpredsedniško palačo postavi spomenik Danilu Zeleni, nespornoju vojaškemu voditelju TIGR-a. Kip Borisa Kidriča, ki je eden od tvorcev anti-tigrovske politike vodstva KPS, pa odpeljimo v muzej revolucije. Kajti Kidrič je začrtal smer: posameznike sprejeti, organizacijo TIGR uničiti. Spomenik si namreč zaslужi žrtev, ne njen rabelj in likvidator.

Spomenik Danilu Zeleni bi bil izjemno sporočilo svetu.

Spomenik Danilu Zeleni nasproti predsedniške palače v parku Evrope, pa bi bil tudi izjemni protokolarni dosežek, saj bi tako bilo vsaki tuji delegaciji omogočeno, da skupaj z našim predsednikom, položi venec pred spomenik znanemu junaku, izrednemu borcu Danilu Zeleni, vojaškemu voditelju TIGR-a, prve antifašistične odporniške organizacije v Evropi. Tako bi počasi o izjemnem slovenskem antifašizmu obvestili svet in Evropo.

Ob zavezniških proslavah dneva zmage v Normandiji Slovenci tako ne bi več prosjačili za priklopni sedež na balkonu, ampak bi dobili prvo mesto v parterju.

Gospod Jelačin, zelo so mi pri srcu vaše pesmi o TIGR-u in Danilu Zelenu. Vsa Zahvala Vam, da ste veleka rodomluba in borca uspeli kopati doma v Senožečah, medtem ko za mnoge Tigrovce ni znano kje in zakaj so izginili v nepovrat. Njihove usode bo še treba odkriti.

Napis na spomeniku Danilu Zeleni, naj bo verz iz vaše pesmi, posvečene Danilu Zelenu:

Danilu Zelenu

*Če greš s srcem v boj,
v tebi je žar, v tebi je moč,
zato preziraš strah in smrtni znoj.*

*Če greš s srcem v boj in veš zakaj,
pred tabo je cilj,
zato ne izbiraš poti, ne v pekel in ne v
raj.*

*Če greš s srcem v boj, prižigaš plamen
in se ga ne bojiš, lahko z njim vnameš
druge
ali sam v njem zgoris.*

*Če greš s srcem v boj, ne rabiš zastav,
tvoj bojni prapor je ljudstva trpljenje,
le njemu zastavljaš srce in življenje.*

*Če greš s srcem v boj in padeš neznan,
drugi pobirajo tvoje sadove,
a ko omahneš v smrt, je konec boja in
sanj.*

*TI ŠEL SI MED PRVIMI V BOJ,
KO ČLOVEK NI VIDEL IZHODA
IN PADEL TAKRAT SI, KO MNO-
GIM BILA JE
ŠE TUJA BESEDA SVOBODA.*

(Andrej Jelačin, Senožeče,
Danilu Zelenu
ob 50-letnici njegove smrti)

Za napis predlagam zadnjo kitico te pesmi. Upam, da bomo pri reizlaciji tega projekta sodelovali. Sporočilo pesmi je izjemno, sporočilo spomenika na predlagani lokaciji in s tem napisom, pa bi bilo še mnogo večje.

*Civilna pobuda Gibanje 13. maj,
predsednik Vili Kovačič*

**Še nekaj dejstev
o rehabilitaciji TIGR-a**

Spoštovani!

V repliki »Bomo imeli levi in desni TIGR« (PD, 11. 8. 2015) se je g. Andrej Jelačin hudoval name, ker nisem v mojem tekstu »Tigrovska pomlad ali začetek velike zgodbobe o rehabilitaciji TIGR-a« navedel številne pisce, ki so zaslužni za ohranjanje zgodovinskega spomina na TIGR, in nekatere funkcionarje društva TIGR, ki so prispevali pomembeni delež k delu društva. Pri čemer je podrobno in obširno navedel tudi svoje, hvalevredne, pobude in napore, da bi se spomin na TIGR čim bolj zasidral v našo kolektivno zavest. Naj ga pri tem opozorim, da opisovanje zasluga za ohranjanje spomina na TIGR in zaslug za delovanje društva ni bila tema mojega sestavka. Izvirni naslov mojega teksta je glasil »Strma in mukotrpna pot rehabilitacije TIGR-a«, ki so ga potem nekatera uredništva spoštovala, druga pa po svoje priredila. Beseda rehabilitacija pa pomeni mnogo več, kot zgolj ohranjanje spomina, ki je najmanj, kar lahko storimo za TIGR, in to tudi ni povezano s kakim posebnim tveganjem. Rehabilitacija pa pomeni, med ostalim, tudi to, da je treba obelodaniti vso resnico, tudi zamolčano, o TIGR-u, in ne samo tisti del, ki je komu odgovarjal. Pa razgaliti krivice, ki so bile storjene TIGR-u s strani komunistične partije, ki mu je vrgla v obraz grad madež nazadnjaške in reakcionarne organizacije, ga tako obravnavala ves povojni čas, vključno s tranzicijo, in mu s tem odvzela njegovo dostojanstvo. Treba mu je priznati njegove zasluge, ga vključiti med veteranske organizacije, vsa ta dejstva umestiti v zgodovinska dela, šolske učbenike itn. In prav te bridke in mukotrpne naloge so se, ob ostalih tekocih društvenih poslih in pod hudimi zunanjimi pritiski, neučinkovito lotili ustanovitelji društva na čelu s Karлом Kocjančičem, Cirilom Peliconom in Nadjo Maganjo, ob pomoci še drugih sodelavcev. Kar sem tudi poskušal osvetliti v mojem tekstu, kjer sem prvo poglavje posvetil odkrivanju zamolčane resnice o TIGR-u, drugo nekaterim pritiskom na društvo in tretje mojim opažanjem, kako je društvo po nenadni smrti treh ustanoviteljev postopoma začelo izgubljati del svoje prvotne duše, to je svojo kritičnost, pluralnost in odprtost do vseh opcij, in kako se ga je začelo polaščati enoumje.

Zakaj sem v tekstu dal tak podudarek besedi rehabilitacija? Po-membeni del resnice o TIGR-u in predvsem o odnosu partije do njega je namreč, kljub številnim objavljenim zgodovinskim delom, postavljenim pomnikom itn. ostajal neraziskan ali zamolčan, kar je preživele tigrovce zelo bolelo. Kot npr. zapisnik s seje CK ZKS z dne 13. junija 1958, ki je prišel na dan šebole po ustanovitvi društva v začetku 90-tih let, in na kateri je bila obravnavala ena od zahetev preživelih tigrovcev po rehabilitaciji TIGR-a, na kar pa je partija reagirala s sledenimi uničujočimi ocenami (Primorski Rodoljub, št. 5/2001): »TIGR ni bilo napredno gibanje, čeprav je bilo usmerjeno proti fašizmu, ker to ni bila zavestna politična akcija, ampak narodnoosvobodilno gibanje« (Mitja Ribičič). Pa, da se za sedanjo akcijo teh ljudi skri-

va načrtna tuja, (imperialistična) obveščevalna akcija« (Boris Kraigher), in »da naj vse te nam sovražne elemente zasliši notranja uprava« (Ivan Maček). V repliki na Janšev govor na Mali gori pa se je potem še leta 2005, ko je TIGR že prejel visoko državno odlikovanje, predsednik SD dr. Igor Lukšič še vedno skrajno žalivo izrazil o TIGR-u (Delo, 29. 4. 2005), rekoč, »da je bila to teroristična organizacija, ki je hotela z nasilnimi akcijami opozoriti svetovno javnost na vprašanje narodnih manjšin v Italiji, in izjavila konkretne teroristične akcije, da bi tako zbujovala pozornost in simpatije širokih množic«. Pri vsem tem nisem nikjer zasledil, da bi se borčevska organizacija kdajkoli javno distancirala od take krivične stigmatizacije TIGR-a. Nasprotno, tudi Janez Stanovnik je v neki polemiki pred leti izjavil, da TIGR ni bil povabljen v OF, ker je pri svojem boju uporabljal teroristične metode.

Predvsem to je bila tema mojega sestavka in se v ostale vidike delovanja društva in njegovih posameznih članov nisem spuščal, tudi zaradi tega ne, ker po smrti ustanoviteljev dela društva nisem več spremljal od blizu. Pa čeprav poznam npr. vlogo g. Evstahija Preglja pri gradnji spomenika na Velikem Cerju, ki ga sam štejam nekje za »duhovnega očeta« tega spomenika, in bi bilo treba enkrat to njegovo vlogo javno osvetliti. Kot tudi težko nalogu, ki si jo je po smrti Karla Kocjančiča naložil g. Lucijan Pelicon (prevzem tajniških poslov, urejanje Rodojuba idr.). Dilema »levi in (ali) desni TIGR« mi je tuja. Rabimo domoljubni TIGR brez tabuiev in enoumja, ki ne bo samo paradirala na proslavah, ampak bo terjal tudi vrnitenje odvetstega dostojanstva in bo pri tem udaril tudi po kaki okronani glavi. To je tak TIGR, kot smo ga poznali ob njegovi ustanovitvi, a ga danes ni več opaziti.

Milan Gregorič

**O poravnanih in
neporavnanih računih**

(Refrain: Kje, kje bom jemal, da
bom še stare račune plačeval, ko pa
še sprotnih kot Grčija ne zmore)

V svojem pismu uredništvu z naslovom O (ne)poravnanih računih med tigrovci in komunisti - glej Primorski dnevnik z dne 18. avgusta 2015, se Milan Gregorič, s katerim že dolgo let priateljujeva, sklicuje tudi na neki moj članek, ki je izšel pred skoraj šestimi leti, in sicer v PD 7. septembra 2009, kjer opozarjam »... tudi na tragično povojno usodo tigrovec Vladimirja Mankoča, ki je po vojni padel v mline Udbe, končal na Golem otoku, s posledicami, ki so ga spravile v grob že pri 43. letih.«

Na ljubo resnice moram Milana malce popraviti. Svoj odnev na članek dolgoletnega sodelavca Primorski novic Toma Šajne, ki je izšel 31. avgusta 2009 z naslovom »Tigr - zgoda o slovenskem neuklonljivem duhu« sem se odzvala deloma s spominom iz svojih dijaških let vozačke v Trst v pretežno voščkem vlaku, kjer je študentjerje kar migovalo najbrž iz Reke ali vsaj iz Prestranka v mesto v zalivu, deloma pa da protestiram, ker ni bilo v njem v zvezi z Vladimirjem »niti besede o ponovnem zaporu ... o Golem otoku ... o dolgoletnem prestanem trpljenju ... o hudih posledicah, ki jih je sam, brez vsake krivde doživel in je posredno vso njen brutalnost okušila tudi njegova družina, da se je čisto razsula, zares pobrala pa nikoli več ... Nič. Kot da se mu ni nič takega zgodilo, vredno omembe ali opisa, medtem ko mu je uničilo življenje in

ga spravilo v prerani grob. ... Se mu je kdo od nas, Slovencev, sploh opravičil za povzročeno gorje samo zato, ker ni imel več - najbrž zaradi muk v italijanskih zaporih - bolj prožne hrbitnice in naglih refleksov in ni dovoljen hitro razumel, kaj se prav-zaprav dogaja ob kominformskem sporu? Njegov čas se je sicer že leta 1962 iztekel, a živo je še potomstvo, ki ne bi imelo nič proti topli besedi sočutja in obžalovanja. Še je čas ... za očete in administratorje domovine, da se odzovejo tej moralni dolžnosti in zahtevi". ...

Odnev so mi objavile koprsko Primorske novice 7. septembra 2009. - in ne tržaški PD, kot se je Milanu napacno zapisalo - zgodil se, nič hudega - , to omenjam le zato, da braci vedeni vodiljno hitro razumel, kaj se prav-zaprav dogaja ob kominformskem sporu?

Kolikor je meni znano - kazalo bi vseeno povprašati bivšo ženo in vdovo, ki še vedno živi v Kopru in bi vse do pičice natančno povedala, ne bi šlo kot pri meni za bolj žive ali blede spomine in le kolikor toliko pravilne ali komaj za silo verodostojne informacije - je omenjeni ital. zapornik in tigrovec živel pretežno v Ljubljani, kjer je - kolikor mi je znano - doštudiral in tudi prišel do zelo dobre službe, če se ne motim, in najbrž se ne, prav v politiki, postal je, kot smo navadna raja pravili, nekakšna živina, s pištol'co v žepu, nič udovskega in ozovskega mu ni bilo tako rekoč neznano. Kot se za vsako politiko šika. Vsaj nekaj mesecev preden se je zgodil ... kominform, me je njegova žena in nadvse draga prijateljica prišla obiskat, pravzaprav se poslovit, in mi povedala, da bodo kmalu odpotovali v latinsko Ameriko, kamor bo mož imenovati kot veleposlanik. Ona strašno vesela, jaz z njim, vsi ostali enako radostni, skrata novica in pol. Potem je dolgo nisem videla, samo po sebi umevno, bila sem gotova, da so kje v Argentini ali v Braziliji, bodo že prišli kdaj na počitnice in so vse šanse, da se spet vidimo in si kaj na moč zanimivega povemo. Vmes je na vsem lepem in čisto nepričakovano eksplodiral kot megabomba famozni spor z Rusijo in nastal je potres take razsežnosti, da marsikdo ni sploh prišel več k sebi; vse sorte in marsikaj se je začelo govoriti, si povedalo na glas in še več šušljalo, a vse to je bilo po mojem mnenju 100.000 milj daleč od Mankočev, ki so po našem prepričanju vedrili v Južni Ameriki, in se je potem takem bolj nas tikalo, ki smo bili tu čisto zraven in se še

SLOVENIJA TA TEDEN

Cena za položaj zunanjega ministra

DARJA KOCBEK

Ministrstvo za zunanje zadeve, ki ga od leta 2012 kot minister vodi prvak upokojenske stranke Desus Karl Erjavec, ima novo afero. V tem tednu jo je sprožila objava poročila o nadzoru na diplomatsko-konzularnih predstavnikih Slovenije v tujini. V njem so objavljene nepravilnosti, ki so jih revizorji ministrstva večinoma z rednimi nadzori ugotovili za obdobje od leta 2009. Večina ugotovljenih kršitev se nahaja na negospodarno ravnanje z javnim denarjem.

Ministrstvo je to poročilo objavilo v zelo občutljivem času, saj se več velenposlanikom v tem mesecu izteče mandat, kar pomeni, da bo večina teh mest nekaj časa nezasedenih. Predsednik države Borut Pahor se je namreč po osmih podpisanih odločil zadržati nadaljnje ukaze o imenovanju velenposlanikov na izpraznjena mesta, dokler vlada ne bo ocenila, ali ugotovitve v poročilih o nadzoru kakorkoli vplivajo na njen dosedanji predlog za imenovanje novih velenposlanikov.

Po podatkih agencije STA se letos izteče mandat 21 velenposlanikom, generalnim konzulom in vodjem misij pri mednarodnih organizacijah. Že od lanskega decembra je izpraznjeno velenposlaniško mesto v Beogradu. Med velenposlaniki, ki se jim do konca tega meseca izteče mandat, je tudi velenposlanik v Rimu.

Med velenposlaniškimi mesti, ki bodo nekaj časa prazna, je najbolj občutljivo vsekakor tisto v Zagrebu. Slovenija tam ne bo imela velenposlanika prav zdaj, ko se zapleta pri arbitražnem postopku o določitvi meje med Slovenijo in Hrvaško. Ta zaplet, ki je posledica razkritia, da je slovenski arbiter Jernej Sekolec v nasprotju s pravili arbitraže slovenski agentki Simoni Dre-

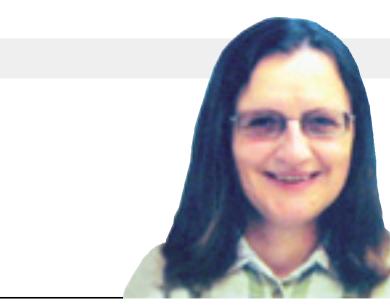
nik sporočal zaupne podatke o poteku arbitražnega postopka, sta s svojo nainostjo skuhala slovenska diplomata, kar je prav tako odraz načina dela in kadrovanja na ministrstvu za zunanje zadeve.

Pojasnilo, da so se na ministrstvu za zunanje zadeve skoraj 1200 strani dolgo poročilo o nadzoru na 49 diplomatsko-konzularnih predstavnikih odločili objaviti prav zdaj zato, ker so to zahtevali novinarji, je vse prej kot prepričljivo. Tudi Borut Pahor, ki večinoma molči, ko bi se kot moralna autorita, ki jo ima kot predsednik države, moral oglasiti, se je tokrat odzval veliko hitrej kot običajno.

Očitno je, da so v ozadju afere z velenposlaniki spet politične igrice. Nekomu seznam kandidatov za zapolnitve izpraznjenih velenposlaniških mest, ki so ga pripravili na ministrstvu za zunanje zadeve in ga je vlada že potrdila, očitno ni všeč, ker mu ni uspelo dobiti, kar bi rad.

Apetiti političnih strank vseh barv ne glede na to, ali so na politični levici, desnici ali sredini, po velenposlaniških mestih so že ves čas veliki. Mesto velenposlanika je za politične stranke in njihove veljake stvar prestiža. Velenposlaniških mest slovenska politika ne vidi kot službe, za katere je treba izbrati ljudi, ki so najbolje usposobljeni, da bodo v tujini lahko čim boljše zastopali interese države. Velenposlaniška mesta so za slovensko politiko večinoma službe za zasluzne strankarske veljake.

Takšni ljudje kot velenposlaniki, generalni konzuli in vodje misij seveda ne morejo dobro zastopati države. To so večinoma tudi ljudje, prek katerih politična stranka, ki jih nastavi, lahko uveljavlja svoje interese, ki niso v skladu z interesu države in državljanov, saj kot

zvesti sluge znajo delati le tisto, kar jim naroči stranka. Nasprotno je postavljanje zasebnih interesov pred nacionalne način dela slovenske politike na vseh področjih ne le na področju zunanje politike že vse od osamosvojitve države. Posledično tudi prevzemanje objektivne odgovornosti v Sloveniji ne v politiki ne na drugih področjih ni nekaj samoumevnega.

Zato je malo verjetno, da bi zaradi afere z imenovanjem velenposlanikov in zaradi zapletov s arbitražnim sodiščem moral zaradi objektivne odgovornosti oditi zunanj minister Karl Erjavec. Upokojenska stranka Desus, kateri predsednik je, je druga največja stranka v levo-sredinski vladni koaliciji Mira Cerarja. Z odhodom Erjavca bi iz vlade verjetno odšla tudi njegova stranka in razpadla bi vlada. Cerar brez neve ne bi mogel sestaviti. Vlade v tem primeru prav tako ne bi mogel sestaviti prvak največje opozicisce stranke desnosredinske SDS Janez Janša, ki je Desus in Erjavca imel v obeh vladah, ki ju je vodil do zdaj. Če bi Cerarjeva vlada razpadla, bi državljanji po dveh letih spet morali na predčasne volitve, že tretje zapored.

Karl Erjavec, ki je eden najbolj premetenih slovenskih politikov, je sicer leta 2010 že moral predčasno zapustiti mesto ministra za okolje in prostor. Toda ta položaj je v vladi veliko manj prestižen od položaja ministra za zunanje zadeve. Položaju ministra za zunanje zadeve se Erjavec kot človek, ki se niti ne trudi preveč skriva, da mu je lastna kariera veliko bolj pomembna od interesov države, nikakor ne bo pripravljen odreči. Tudi če bi moral oditi, bi njegov naslednik po vsej verjetnosti bil izbran na podlagi strankarske trgovine, ne pa strokovnosti.

TA TEDEN

EDINOST

PRED 100 LETI

Na predvečer cesarjevega rojstnega dne je tržaško prebivalstvo praznovalo na ulicah. »Trst je tako pokazal vso svojo zvestobo in ljubezen do Najvišjega gospoda cesarja Frana Josipa I. Prebivalstvo tržaškega mesta je poletelo na ulice, da izraža čustva ljubezni in oboževanja, ki jih goji napram vladarju. Že rano zjutraj so se začela dičiti okna malone vseh hiš v mestu z zastavami. Popoldne so bile že vse hiše v zastavah. Na mnogih krajin so vihrale tudi naše, slovenske trobojnice, okrašene s črnozoltim trakom, ali pa poleg črnozolte zastave. Zlasti Narodni dom je bil dekoriran jako okusno. Okoli šestih zvezcer se je pred veliko vojašnico zbrala velika množica ljudi in kmalu po šestih je prikorakala iz vojašnice najprej vojaška godba, kateri je sledila godba dečkov iz mestne ubožnice, nato pa fanfara Salezijancev. Godbam so sledili otroci vseh občinskih zavabišč (rikreatorijev), in zabavišče Salezijancev ter Sv. Jožefa iz Nazareta. V resnici se lahko trdi, da je bil pohod po mestu si jajan poklon mladine cesarju, ki je posvetil tako očetovsko skrb otroku. Iz vojašnice je šel sprevod po ulici Torrente in preko

Korza na Glavni trg, kjer so pred namestništvo godbe zasvirale cesarsko himno, ki jo je občinstvo poslušalo odkritih glav in pozdravljalo z viharnimi »Živo!« in »Evviva!«.

Med sviranjem cesarske himne je prišel na balkon ekselenca baron Fries-Skene z drugimi dostenanstveniki, med katerimi je bilo več nemških častnikov. Sviraje Radeckijevo kočačico je sprevod odšel izpred namestništvene palče in se podal pred admiralarat, kjer so godbe zasvirale cesarsko himno med naraščajočim navdušenjem občinstva. Izpred admirala se je pa sprevod vrnil na Veliki trg, kjer so godbe nekaj časa svirale, nakar so se podala vsa društva, ki so se udeležila sprevoda, vsako na svoj sedež.

Pozabiti ne smemo, da se je sprevoda udeležila tudi velika skupina žensk iz preprostega ljudstva, ki so nosile črno-zolto zastavo z napisom »Evviva Francesco Giuseppe I!«. Sploh se je tega sprevoda udeležila tako ogromna množica ljudstva, da se je bilo z ozirom na sedanje razmere, ko je toliko ljudi odšotnih, naravnost čuditi tolikemu številu.«

TA TEDEN

PRIMORSKI DNEVNIK

PRED 50 LETI

Na Općinah se je zaključil že sedmi kmečki tabor. »Predelitev je doživel velik uspeh. Otvoritvene svečanosti so se udeležili predstavniki Kmetijskega nadzorništva in številnih gostje iz sosednih jugoslovenskih obmejnih področij. Predsednik Kmetijske zadruge Zvonko Markovič je pozdravil vse prisotne, nato je spregovoril tajnik zadruge Marjan Grbec, ki je v krajšem govoru pouparil pomen vsakoletnega Kmečkega tabora na Općinah.

Letošnji tabor je obiskalo veliko število ljudi. Zlasti drugi dan se je na dvorišču Prosvetnega doma Općinah zbralo mnogo kmetov in izletnikov, za katere je postal razpoložljiv prostor skoraj pretesen. Lesenih miz in stolov ni bilo dovolj za vse, zato so gostje stali vsepovod. V dvorani je bil nameščen del razstave kmetijskih strojev, tu so postavili tudi razstavo vinske posode, nekaj okoliških kmetovalcev pa je razstavilo tudi zelenjava. V večernih urah je živahnost na razstavišču dosegla višek. Na ploščadi sredi dvorišča se je trlo

plesalcev, veselim poskočnicam pa so sledili tudi številni ne-plesalci ter jih spremljali s petjem. V kioskih so se morali pošteno truditi da so lahko sproti zmagovali delo. Čevapčiči, hrenovke, pršut, breskve z vinom, kalamarji, vse je zginjalo z neverjetno naglico. Pokušanje vin je bilo še posebej živahnino. Po mnenju poznavalcev so bila vina na letošnjem taboru res prvoravnata, takoj črna kakor tudi bela. Tudi o terenu so se gostje izrekli nad vse poahljivo. Med obiskovalci se je kmalu razširil glas, kje točijo najboljšo kapljico, prizadeti vinogradniki pa so imeli pred kioskom še posebno gnečo.

Pred zaključkom prireditve so predstavniki Kmetijske zadruge razdelili med kmetovalce, ki so razstavili in neposredno točili svoje vino ter med zelenjadjarje, ki so se udeležili tabora s prikazom svojih pridelkov, nagrade in priznanja. Ob prijetnih zvokih štirih lordov se je nato zabava nadaljevala vse do polnoči, ko so številni gostje začeli zapuščati dvorišče Prosvetnega doma, kjer je bilo ves čas kmečkega tabora na nenevadno živahnino.«

ALI ZAHOD DOVOLJ SPOŠTUJE RUSIJU?

Mitja Lovriha

6/6

Pri vsem tem je jasen odgovor na naše vprašanje: Zahod ne spoštuje Rusije.

V tej nalogi smo se omejili na analizo nespoštivega odnosa Zahoda do Rusije. To nikakor ne pomeni, da podpiramo Putinovo ravnanje, do katerega smo lahko zelo kritični. Zavedamo se, da se tudi današnji vrh Kremlja ne more ponašati z neoporečnim vladanjem. Kot je poudaril ruski novinar in politični komentator Vladimir Pozner (Balandić 2014, 2) se Rusija sicer spreminja, ampak počasi. Ljudje, ki danes vodijo Rusijo so ljudje, ki izhajajo iz sovjetskega šolanja, mnogo jih je bilo zaposlenih v varnostnih službah KGB-ja. Ne smemo pozabiti, da se je eden izmed glavnih principov, ki je bil zapisan v drugem delu 126. člena sovjetske ustave iz leta 1936, glasil takole: »...a naiboljše aktivne in soznotnejne graždane iz rjadov rabečega klasa i drugih slojev truda-jaščih občinjajutsja vo Vsesojuznu komunističesku partiju (boljševikov), ja-vljujučujušja peredovym otrjadom truda-jaščih v ih bor'be za ukrepljenje i razvitje sozialističeskogo stroja i predstavljajučujušja rukovodjače jadro vseh organizacij truda-jaščih, kak obščestvennykh, tak i gosudarstvennykh.« Pravimo eti naiboljše aktivne i soznotnejne graždane, naravnost ti najbolj dejavni in osveščeni državljanji nas spominjajo na neko predpostavljeni elito, ki smo jo že zasledili pri amriških puritancih. Upoštevati moramo, da se je današnji ruski vrh izoblikoval v družbi, ki je slonela na takih in podobnih principih. Zanimivo bi bilo kritično obravnavati tudi ta vidik, toda to ni bila naloga pričujočega dela.

Prav več kot dvajsetletna zahodna politika je znstraj Rusije Putinov položaj (in tudi skrajnih političnih opcij) dodatno utrdila. Kot meni Vladimir Pozor (MMC RTV Slovenija 2014) so se ZDA takrat odločile, da je Rusija hladno vojno izgubila. ZDA so smatrala, da zaradi tega lahko Rusiji ukazujejo. Tak odnos pa je bila resna napaka. Danes vidimo v Rusiji nov val patriotizma, patriotsko podporo Putinu ob priključitvi Krima. Večina Rusov meni, da s tem ZDA dokazujojo, da ne morejo več z njimi ravnati čisto po svoji volji. ZDA pa ne vidijo in nočeo priznati, da se je njihova politika do Vzhodne Evrope pripeljala do tega, kar je danes v Rusiji (MMC RTV Slovenija 2014).

Osrdomi namen pričujoče naloge je ponuditi popolnejše informacije, ki bi pomagale pri razvozlanju vprašanja, ali Zahod dovolj spoštuje Rusijo. V naši nalogi smo se osredotočili na dogodke ob ukrajinski krizi. Naš namen je sprožiti razpravo po analizi problema na bolj poglobljen način, po izpostavitvi nekaterih pogledov iz drugega zornega kota, ki jih pod vplivom ameriškega enoumja lahko spregledamo.

V prvem delu smo najprej obrazložili našo izbiro ter, kako bi opredelili pojmom spoštovanje. Nato smo se podali v analizo ukrajinskega vozla. Tu smo obravnavali štiri dejavnike, ki so po našem mnenju zelo pomembni pri razmejanju današnjih razmer in logike, kateri v tej krizi sledi Rusija. Zaustavili smo se pri zgodovinskih okoliščinah, pri vplivu, ki ga ima pravoslavna cerkev, izpostavili smo prisotnost večje ruske manjšine v Ukrajini. Poglavlje smo zaključili s pregledom geopolitičnega nazora Rusije, ki se v marsičem razlikuje od geopolitičnega poimovanja ZDA.

Na koncu smo podali mnenje, da bi morala po našem Evropa zavzeti jasna stališča, biti bolj samozavestna pri svojih politikah in se sprostiti objema ZDA. Evropa bi se morala otestri podobe skupke majhnih držav, ki se večno o nečem dogovarjajo in zelo počasi pridejo samo do zelo površnih ali splošnih stališč. Odigrati bi morala vlogo velesile in ne biti več bolj podobna v češčini mišljenim zá(h)odom.

Literatura

- Cygankov, Andrej Pavlovič. 2008. Vnešnjaja politika Rossii – ot Gorbačeva do Putina. Moskva: Naučnaja kniga.
- Di Meglio, Almerico. 2008. L'Ucraina: culla della cultura slava orientale; viaggio tra le rovine dell'ex impero sovietico. Napoli: Athena, 169-196.
- Kosovel, Blaž. 2008. Druckerjeva konstrukcija »svobodne družbe«. V Prispevki h kritiki managerske paradigm, ur. Tonči Kuzmanić, 45-67. Ljubljana: Mirovni inštitut.
- Magajna, Julija, Kuzmanić, Tonči (ur.). 2011. Ponovna iznajdba Amerike. Ljubljana: Mirovni inštitut.
- Mancevič, Denis. 2013. Ruska energetska diplomacija v 21. stoletju. Ljubljana: UMCO.
- Riasanovsky, Nicholas V., Romano, Sergio. 1992. Storia della Russia. Milano: Bompiani.
- Bergamo Post. 2014. Tutte le minoranze russe che Putin vuole proteggere. <http://www.bergamopost.it/occhi-aperti/tutte-minoranze-putin-vuole-protectere-annettere> (27.12.2014).
- Ferraresi, Mattia. 2014. Un altro mondo è possibile e c'è già. E' la Russia di Vladimir Putin, anche se l'Occidente si rifiuta di capirlo. <http://www.tempi.it/un-altro-mondo-e-possibile-russia-putin-occidente#.VKKYW14AKA> (29.11.2014).
- Galeazzi, Giacomo. 2012. E il Patriarca diventa consulente religioso del Cremlino. <http://vaticanicansider.lastampa.it/nel-mondo/detttaglio-articolo/articolo/russia-putin-orthodoxy-orthodoxia-ortodossia-13231> (27.12.2014).
- Hist. Konstitucija (osnovnji zakon) Sojusa sovjetskih socialističeskih respublik 1936 goda. <http://www.hist.msu.ru/ER/Etext/cnst1936.htm> (27.12.2014).
- Lampreht, Miha. 2014. Lahko Ukrajina razpadne?. <http://www.dnevnik.si/vec-vsebin/lahko-ukrajina-razpadne> (29.11.2014).
- Mladinska knjiga. 2011. Konfucij: pogovori. http://www.mladinska.com/_files/13185/Pozameznik_konfucij.pdf (27.12.2014).
- MMC RTV Slovenija. 2014. Vladimir Pozner: Imajo tisto čudno slovensko dušo in niso nikomur podobni. <http://www.rtvslo.si/svet/vladimir-pozner-imajo-tisto-cudno-slovensko-duso-in-niso-nikomur-podobni/336956> (27.12.2014).
- Palena, Giuseppe. 2009. Il Patriarca di Mosca su ortodossia e nazionalismo. [http://sottoosservazione.wordpress.com/2009/07/28/il-patriar](http://sottoosservazione.wordpress.com/2009/07/28/il-patriarca-di-mosca-su-ortodossia-e-nazionalismo)

NAŠ POGOVOR - Agent nogometnika Marco Arduini

Juventus, prodaja Kovačića, Frosinone in ... bazovski kal

Marco Arduini je bančnik in agent nogometnika. Ni velika riba »a-la« Mino Raiola ali Federico Pastorello, ki ga 55-letni Bazov dobro pozna, ampak ...

»Se borim. V tem svetu nogometnika, trenerjev, agentov mrgoli jastrebov in prodajalcev dima. Treba se je gibati previdno, tkati poznanstva in biti potrežljivi. Letos nisem bil veliko aktiven. Bom pa skušal nadoknadi v novi sezoni,« je sprva povedal Marco, ki ni napovedal revolucij v novi sezoni A-lige.

»Juventus ostaja glavni favorit za 'scudetto', čeprav ne bo več Pirla, Vidala in Teveza. Najhujši tekmeč jim bo Roma (pomerila se bosta že v drugem krogu op. av.), ki se je precej okreplila, kar še ni jamstvo za uspeh.«

Za Juventusom in Romo pa?

Milan in Inter sta precej investirala. V obeh taborih si želijo ponovne vrnilitev v ligo prvakov, kjer dežuje se klub utaplja v denarju. Moja ocena: oba kluba še nista na nivoju Juventusa in Rome. Milan naj bi bil malo boljši od Interja. Zelo cenim trenerja Milana Siniša Mihajlovića.

Prodaja Mateja Kovačića madridskemu Realu: da ali ne?

Absolutno da. Inter je napolnil blagajno. 32 milijonov evrov niso mače sole. Interjevi agenti se trudijo, da bi najeli Perišića.

Juventus je uspel zadržati Pogbja.

Odločili so se, da raje prodajo Vidala. Poteza je bila odlična. Pogba je še mlad in njegova cena, če bo letos igral še naprej tako uspešno, se bo podvajala ali potrojila.

Napoli in Fiorentina?

Obe ekipi se bosta borili za zgornji del lestvice. Mednje bi vključil še Lazio, ki pa se doslej ni okreplil. 'Calciomercato' pa se konča konec avgusta.

Ali se bo Udinese boril le za obstanek?

Najbrž bo tako. Zaradi tega furlanski navijači niso zadovoljni. Želeli bi, da bi se ekipa znova borila za evropsko ligo. Patron Pozzo je veliko prodal in malo kupil. Ekipa je prava uganka, čeprav povsem zaupam trenerju Colantuonu. Vodstvo videmskega kluba bo bržkone tudi letos valoriziralo enega ali dva igralca mladinske ekipe primavera.

Dobra novica je, da bo v Vidmu nov stadion.

Končno. Gledanje tekem bo bolj udobno. Še posebno v deževnih dneh.

Udinešev 'patron' Pozzo ima v lasti španskega prvoligaša Granada in angleški Watford.

Pozzo cilja, da bi tudi v prihodnji sezoni obdržal vse tri ekipe v vodilnih ligah treh držav. Ne bo lahko.

Ali bosta Carpi in Frosinone le pepelki v A-ligi?

Carpi se je bolj okreplil od Frosinoneja. Na ekipo iz Ciociarie v Lacijsku me vežejo družinske korenine. Moj oče se je namreč rodil v Frosinoneju. Obe ekipi ne bosta popustili do zadnjega. Prepričan sem, da bo boj za obstanek kar hud. Prvenstvo bo verljivo bolj enakovredno kot lansko.

Katere mlade nogometne naj posorno spremljam?

Zvezni igralec Fiorentine Federico Bernardeschi (letnik 1994). Interjev Assane Demoya Gnoukouri (1996). Veliko mladih imajo Chievo, Carpi in druge ekipe nižjega ranga. Srednja starost ekip v A-ligi se je precej znižala. To je dobro.

Kaj pa 20-letni Alessio Romagnoli, ki ga je Milan odkupil od Rome?

»Juventus in Roma v pole-position. V drugi vrsti Milan in Inter. Udinese uganka.«

podajam kot Zidane» ...

Prav nič skromen. Zakaj ga torej ni opazil Real Madrid. Ocenili ga bomo čez nekaj mesecev. Tudi Santona so nekoč pri Interju opevali. Po nekaj letih se je za njim povsem izgubila vsaka sled.

Palermo (Struna in Andelković) ter Chievo (Birsa in Cesar) sta najbolj »slovenski« ekipi.

Nato imamo še Handanoviča (Inter), Iličića (Fiorentina) in Kurtiča, ki ga v Atlanti trenira naš Edy Reja iz Ločnika. Žal drugih nimamo, ker je prva slovenska liga

A-liga 2015/16

1. KROG A-LIGE - Danes: 18.00 Verona - Roma, 20.45 Lazio - Bologna; jutri: 18.00 Juventus - Udinese, 20.45 Empoli - Chievo, Fiorentina - Milan, Frosinone - Torino, Inter - Atalanta, Palermo - Genoa, Sampdoria - Carpi, Sassuolo - Napoli.

»BABY« PALERMO - Sicilski klub, ki ga vodi lachini (predsednik je Furlan Zamparini), ima najmlajšo ekipo v A-ligi.

Srednja starost je 25,2. Sledi jim Carpi (25,5).

STARO »ROMEO IN JULIJA« - Povprečno najstarejši ekipi sta moštvi iz Verone, mestu v Venetu, ki ga je Shakespeare zbral za dogajanje v svoji tragediji. Ekipa z najstarejšo srednjo starostjo je Chievo (28,2), sledi mu Verona (28,1).

NAJSTAREJŠI - Luca Toni (Verona, 38 let) in Francesco Totti (Roma, 39 let bo dopolnil septembra) sta skupaj s Castellazzijem, Pugliesijem in De Sactisom najstarejša igralca.

NAJMLAJŠI - Milanov nogometnik Donarumara je star 16 let. Najmlajši trener je Stellone (Frosinone), ki je star 38 let.

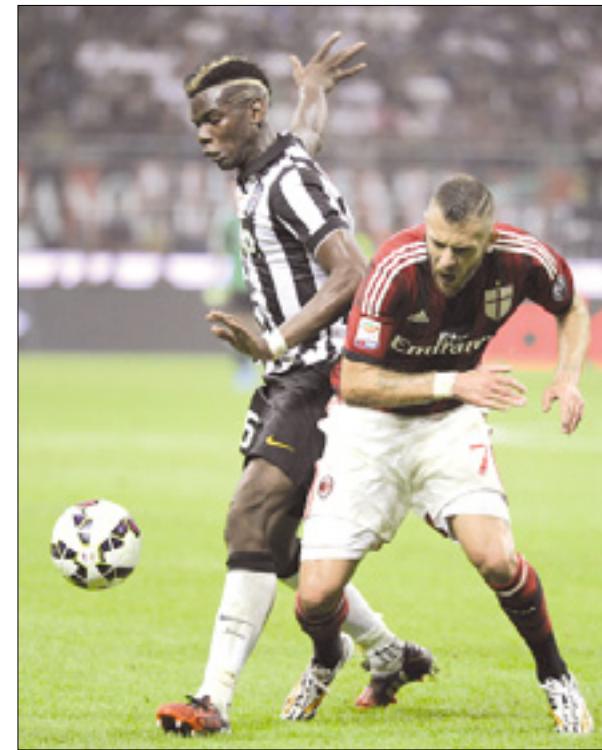
NAJSTAREJŠI - Edy Reja (doma iz Ločnika), ki bo 10. oktobra upihnil 70 sveč.

BENEČAN - Z Bologno bo letos igral obetavljen Lorenzo Cristeig (letnik 1993), doma iz Škrutovega pri Čedadu.

SLOVENCI - Jasmin Hurtić (Atalanta), Boštjan Cesar in Valter Birsa (Chievo), Jozip Iličić (Fiorentina), Samir Handanovič (Inter), Siniša Andelkovič in Aljaž Struna (Palermo).

Marco Arduini s prijateljem, nekdanjim nogometnikom Brunom Cirillom. Desno Paul Pogba (Juventus) in Jeremy Menez (Milan)

ANSA

vse manj kakovostna in mladi prehitro odhajajo v tujino. Palermo je zelo mlada ekipa. Tudi kakovostna.

Tržačanov in Goričanov v A-ligi ni!

Žal ne. Le Andrea Petagna igra v Vicenzi v B-ligi. V Trstu in Gorici ne znamo ustvariti igralcev. Morali bi veliko več investirati v mladinske ekipe.

Kateri so vaši prihodnji cilji v vlogi agenta?

Osredotočil se bom na tuje tržišča. Še naprej pa bom obiskoval stadione in tkal nova poznanstva. V tem poklicu uspeš le, če sodeluješ s športnimi direktorji in z močnimi agenti. Slednji ti morajo zaupati. Hkrati ne smem pozabiti, da je moja prva služba banka. Ne morem si privoščiti, da bi se posvetil izključno nogometu.

Mimogrede: Arduini je tudi predsednik jugarskega odbora iz Bazovice, ki je letos s pomočjo Občine Trst obnovil izsušeni bazovski kal.

Jan Grgič

Christopher Froome (Team Sky) ANSA

Radivoj Pečar: »Nibali in Aru kot pes in mačka«

Radivoj Pečar, duša kolesarskega kluba Adria, ki bo 6. septembra organiziral kolesarski Maraton prijateljstva Ljubljana - Lonjer, je glasno povedal, da se španska Vuelta vse bolj uveljavlja in diha za ovratnik francoskemu Touru. »Italijanski Giro je žal zamudil pričo. Italijanski organizatorji so se namreč odpovedali septembrskemu terminu, ki jim ga je predlagala svetovna kolesarska zveza. Mesec maj je sicer za Giro tradicionalen. Septembra pa so najboljši kolesarji v odlični formi, saj se pripravljajo na svetovno prvenstvo,« je dejal Pečar.

Kdo so favoriti letosnje Vuelte?

V prvi vrsti Britanec Froome. Svoje bi lahko dodala tudi Italijana Nibali in Aru, ki sta skregana kot pes in mačka. Najbrž si bosta nagajala. Aru morda ni tak fenomen, kot ga opevajo italijanski mediji.

Pokal Adecco v Kopru

KOPER - Včeraj je na prvi tekmi Pokala Adecco, ki velja kot priprava na EuroBasket 2015, Italija s 86:72 premagala Finsko. Največ točk je za »azzurre« dosegel Danilo Gallinari (18). **Večerna tekma:** Slovenija - Ukraina 66:60 (Jaka Blažič 12 točk).

Danes: 17.15 Italija - Ukrajina, 20.05 Slovenija - Finska.

Ulica dei Montecchi 6

tel. 040 7786350

faks 040 7786339

sport@primorski.eu

ATLETIKA - SP V Pekingu danes prvi kompleti kolajn

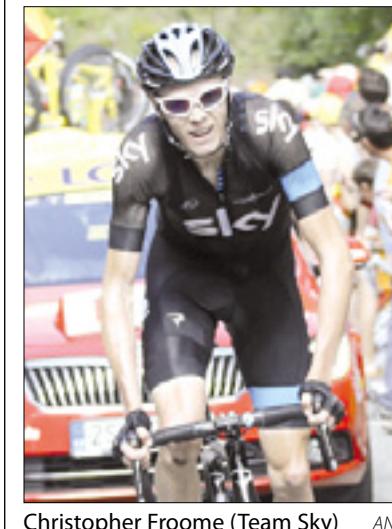
PEKING - Ponoči po našem času se je na Kitajskem začelo 15 svetovno prvenstvo v atletiki. Prvi kompleti kolajn so podelili v moškim maratonu. Odgovor na eno od osrednjih vprašanj 15. SP bo padel že jutri, »na teku vseh tekov«, ko bo znano, ali lahko veteran in nekdanji dopinški grešnik Gatlin iz ZDA užene jamajškega svetovnega rekorderja Bolta.

Končne odločitve: danes 14.05 krogla, ženske; 14.50 10.000 m, moški; jutri 2.30 (ponoči) hitra voja na 20 km, moški; 12.30 kladivo, moški; 13.30 krogla, moški; 13.40 sedmeroboj, 800 m; 15.15 100 m, moški

JADRANSKI MITING - V Tržaškem zalivu bo danes v jutri 2. jadranski Jadranski miting (razred optimist), ki ga organizira TPK Sirena. Nastopili bodo tudi jadrinci Sirene in Čupe. Do sinoči se je vpisalo 115 tekmovalcev.

KOLESARSTVO - Od danes do 13. septembra

Zmagovalci Toura tudi za lovorko na Vuelti

Letošnja kolesarska dirka po Španiji, že 70. po vrsti, ki se bo začela z današnjim večernim moštvnim kronometrom, bo dobitila novega zmagovalca, saj lanskega prvega Španca Alberta Contadorja ne bo na startu, se pa bodo za prestiž udarili trije najboljši iz letosnje francoske pentlige, Britanec Christopher Froome, Kolumbijec Nairo Quintana in Španec Alejandro Valverde. Froome, Quintana in Valverde so dirko po Franciji končali na prvih treh mestih, tudi na zadnjem »grand touru« sezone pa jih uvrščajo med najresnejše kandidate za skupno zmago. V boju za najvišja mesta se bodo skušali vmesati še Italijan Vincenzo Nibali, lanskii zmagovalec Toura, ki bo imel zraven rojaka Fabia Aruja, nevarna sta lahko tudi Američan Teejay van Garderen in Andrew Talansky, Irc Daniel Martin, tudi Poljak Rafał Majka ima svoje načrte, v zadnjih dveh letih je dobro na domači dirki kolesaril tudi Joaquim Rodriguez. Po mninenju mnogih je na špansko pentlico najmočnejšo ekipo pripeljala Astana, ki je ob bok Nibalu in Ariju postavila še Mikela Lando.

Na letosnji dirki po Španiji bosta tekmovala dva Slovenca. Luka Mezgec in Matjaž Mohorič bosta na Vuelti kolesarila prvič, Mohorič sploh premierno na kateri od treh največjih dirk sveta. Mezgec posebnih rezultatskih pričakovanj nima, saj ga čaka vloga pomočnika Johnu Degenkolbu, Mohorič pa bo prav tako delal za moštve kolege.

Vuelta se bo po 21 etapah in 3357 kilometrih končala 13. septembra v Madridu. Kraljevska etapa bo enajsta v Andori, ko bodo kolesarji morali premagati pet gorskih prelazov in skoraj 5000 metrov nadmorske višine.

Uvodna etapa »straši«

Prireditelji Vuelte so sprejeli nevsakdanjo odločitev za uvodno etapo. Po številnih opozorilnih kolesarjev, da je trasa prenevarna, so se odgovorni odločili, da časi ne bodo šteli za posamično skupno razvrstitev, tako se bodo ekipe pomerkile le za etapno zmago. Moštveni kronometer je speljan ob obalnem delu Marbelle, podlaga pa je blatna in prašna, kar je med kolesarji vzbudilo precej ogorčenja.

Brez Vuelte zaradi alkohola

Ruska kolesarska ekipa Katjuša, katero član je Slovenec Simon Špilak, se sooča z novim incidentom. Po Italjanu Giampaolu Carusu, ki je padel na dopinskem testu, sta se v težavah znašla Jurij Trofimov in Egor Silin, ki sta zaradi pijančevanja ostala brez mesta v ekipi za dirko po Španiji.

RAI3bis

SLOVENSKI PROGRAM - Na kanalu 103
18.40 Čezmejna Tv: Primorska kronika
20.30 Deželni Tv dnevnik, sledita Utrip evangelija in Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

RAI1

7.00 8.00, 9.00, 13.30, 17.00, 20.00 Dnevnik, vreme in šport **7.05** Overland **8.25** 17.45 Pas-saggio a Nord-Ovest **9.05** Top – Tutto quanto fa tendenza **9.55** I giganti **10.25** Line Verde Orizzonti Estate **11.25** Fuori luogo **12.25** Linea Verde Estate di sabato **14.00** Linea Blu **15.20** Nad.: Legami **17.15** A Sua immagine **18.50** Igra: Reazione a catena **20.35** Tech-e TecheTè **21.20** Sogno e son desto

RAI2

6.30 Nautilus **7.00** Nan.: The McCarthys **7.20** Nan.: Due uomini e mezzo **8.45** Sulla Via di Damasco **9.15** Serija: Heartland **10.00** Serija: La nave dei sogni **11.25** Serija: Il nostro amico Charly **12.10** Serija: La nostra amica Robbie **13.00** 18.00, 20.30, 22.45 Dnevnik **13.30** Sereno Variable Estate **14.00** Serija: Countdown **15.45** Serija: Squadra Speciale Colonia **16.30** Serija: Squadra Speciale Stoccarda **17.15** Serija: Squadra Speciale Lipsia **18.05** Avtomobilizem: Formula 1, VN Belgije, kvalifikacije **19.35** Serija: Squadra Speciale Cobra 11 **21.05** Film: Il silenzio del testimone (dram.) **23.00** Sabato Sprint **23.45** Rubrike

23.40 Film: Apollo 13 (pust., '95, i. T. Hanks)

CANALE5

6.00 8.00, 13.00, 19.55 Dnevnik in vreme **7.55** Prometne informacije **9.10** Serija: Finalmente soli **9.35** Supercinema **10.15** Nad.: Fratelli detective **11.00** Forum **13.50** Nad.: Il tempo del coraggio e dell'amore **17.45** Nad.: Due imbrogli e... mezzo! **18.45** Nad.: Il segreto **20.40** Paperissima Sprint **21.10** Film: Rosamunde Pilcher – La vendetta di Evita (rom.) **23.15** Film: Insieme per caso (dram.)

ITALIA1

6.55 Nan.: Mike in Molly **7.35** 19.00 Risanke in otroške oddaje **8.45** Film: Flintstones – Lieto evento a Hollyrock (kom.) **10.30** Film: Così vanno le cose (kom.) **12.25** 18.30 Dnevnik in vreme **13.00** Šport **13.45** Serija: I liceali **15.30** Nad.: Pretty Little Liars **18.00** Nan.: Camera Café **19.30** Film: Piccola peste (kom.)

20.05 Film: 73 sekund katastrofe (dram.) **21.35** Večer v Palladiumu

SLOVENIJA1

8.15 Nan.: Začnimo znova **10.55** Atletika: SP, maraton (m), pon. **12.30** Atletika: SP, prenos **15.00** Avtomobilizem: Formula 1, VN Belgije, kvalifikacije **16.15** Kajak kanu: SP, mirne vode, pon. **17.05** Reportaža: Ulična košarka **17.25** Portret: Od kamna do kristala **18.20** Film: Lou (dram.) **19.35** Sam Sebastian – Šesti čut **20.00** 0.55 Košarka: prijateljska tekma, Slovenija – Finska, prenos **21.50** Zvezdana **22.20** Koncert: Polet na noč **0.00** Točno popoldne

IRIS

13.10 Film: Il destino di un guerriero – Alariste (pust.) **16.00** Film: Tai-Pan (pust.) **18.25** Film: King Kong (fant., '76, i. J. Lange) **21.00** Film: Casotto (kom., It., '77) **23.05** Film: Ricchi, ricchissimi... praticamente in mutande (kom., It., '82)

LA7

7.00 Omnibus **7.30** 13.30, 20.00, 0.45 Dnevnik **7.50** Film: 47 morto che parla (kom.) **9.30** Film: Totò di notte (kom.) **11.45** Film: Totò nella luna (kom.) **14.00** Serija: Jack Frost **18.00** Serija: L'ispettore Barnaby **20.35** In onda **21.10** Serija: Benjamin Lebel – Delitti D.O.C.

LA7D

6.30 I menù di Benedetta – Ricetta Sprint **7.15** 11.00 Cuochi e fiamme **8.15** I menù di Benedetta **13.00** Nad.: Grey's Anatomy **17.00** The Dr. Oz Show **18.55** Dnevnik **19.00** Chef per un giorno **21.10** Film: La chiave di Sara (dram., Fr., '10) **23.05** Film: Jacob in bugiardo (dram., '99, i. R. Williams)

TELEQUATTRO

6.30 12.55 Le ricette di Giorgia **7.00** Sveglia Trieste! **12.30** Rotocalco Adnkronos **12.45** Italia economia e prometeo **13.15** 17.55, 20.25 Oggì è **13.20** 17.30, 19.30, 20.30, 23.00 Dnevnik **13.45** Voci in piazza **18.00** Qui studio a voi stadio **19.05** Qua la zampa **19.10** Tg Confartigianato **20.00** La parola del Signore **21.00** Qui studio a voi stadio **23.30** Trieste in diretta

22.15 Film: Operacija Valkira (voj., '08, i. T. Cruise)

RAI PREMIUM

13.40 Nad.: Il coraggio di una donna – Rossella **15.40** Aktualno: Anica – Appuntamento al cinema **15.45** Nad.: Orgoglio

21.15 Film: Piedone a Hong Kong (pust., It., '75, i. B. Spencer) **23.15** Nad.: Deadwood

LAEFFE

11.30 Jamie: Menù in 15 minuti **13.05** David Rocco: Dolce vita **14.05** 18.05 Viaggi nu-di e crudi **15.05** Posso dormire da voi? **16.10** Film: Il grande freddo (kom.) **19.05** Il cuoco vagabondo **21.10** Bourdain: Senza prenotazione **22.05** Nad.: Let's Dance **23.00** Nad.: The Spiral

CIELO

11.15 Fratelli in affari **14.00** 15.15 Bastianich: Restaurant Startup **15.00** Novice **16.15** Cucine da incubo **18.15** 18.45 Masterpasticciere di Francia **19.30** 20.15 House of Gag **21.10** Film: Groupie – Sesso a domicilio (dram.)

DMAX

11.40 I maghi delle auto **12.30** Affari a quattro ruote **13.20** Te l'avevo detto **14.10** Superhuman: vero o falso? **15.05** Quando meno te lo aspetti **15.55** World's Top 5 **16.50** 22.50 L'impero delle macchine **17.45** Wild Frank: Africa **19.25** Giganti in vendita **21.50** Sollevamento case **23.45** Alaska: pesca in alto mare

SLOVENIJA1

6.00 Poletna scena **6.20** Odnevi **7.00** 18.40 Risanke in otroške serije **9.30** Kviz: Male si-ve celice **10.15** Kratki film: Dežnik **10.30** Infodrom **10.40** Dok. serija: Kdo si pa ti? **11.10** Dok. serija: Kulturni vrhovi **12.00** Tednik **13.00** 17.00, 18.55, 22.30 Porocila, šport in vreme **13.25** 23.00 Dok. film: Tam, kjer se pasejo jeleni **14.20** Dok. serija: Gozdovi Slovenije **15.00** Nad.: Doktor Martin **15.50** Dok. odd.: In kdo je tebe učil voziti **17.15** Čez planke **18.15** Z vrta na mizo **18.35** Ozare **19.25** Utripe

20.05 Film: 73 sekund katastrofe (dram.)

21.35 Večer v Palladiumu

SLOVENIJA2

8.15 Nan.: Začnimo znova **10.55** Atletika: SP, maraton (m), pon. **12.30** Atletika: SP, prenos **15.00** Avtomobilizem: Formula 1, VN Belgije, kvalifikacije **16.15** Kajak kanu: SP, mirne vode, pon. **17.05** Reportaža: Ulična košarka **17.25** Portret: Od kamna do kristala **18.20** Film: Lou (dram.) **19.35** Sam Sebastian – Šesti čut **20.00** 0.55 Košarka: prijateljska tekma, Slovenija – Finska, prenos **21.50** Zvezdana **22.20** Koncert: Polet na noč **0.00** Točno popoldne

KOPER

13.45 Dnevni program **14.00** Čezmejna TV – Deželne vesti **14.20** Euronovice **14.25** Košarka: pokal Adecco, Slovenija – Ukrajina **15.55** Arhivski posnetki **16.40** Glasbeni dogodki pod oljko 2015 **18.00** O živalih in ljudeh **18.25** Village Folk **18.35** Vreme **18.40** Primorska kronika **19.00** 22.00 Vsedanes – Dnevnik **19.25** Šport **19.30** Jutri je nedelja **19.45** Tg dogodki **20.00** Košarka: pokal Adecco, Slovenija – Finska **22.15** Atletika: SP **23.15** Boben

POP TV

6.55 Risanke in otroške serije **10.50** Film: Družinska lotterija (kom.) **13.10** Top Design – Avstralija **14.05** Top 4 s Tjašo Kokalj **15.00** Film: Sanjam o Afriki (rom., '00, i. K. Basinger) **17.15** Film: Vbogajme (dram.) **18.55** Vreme in novice **20.00** Film: Ljubzen je luštna stvar (rom., '03, i. J. Nicholson, D. Keaton)

22.15 Film: Operacija Valkira (voj., '08, i. T. Cruise)

RADIO KOPER (slovenski program)

5.00 Jutro na RK; 5.30, 5.50, 7.00 Kronika; 6.00 Dobro jutro; 6.15 Napovednik; 6.25, 10.40, 15.00 Pesem tedna; 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 14.30 Porocila; 8.00, 17.30 Pregled tiska, vreme; 8.05 Pogovor s sinoptikom; 9.00 Sobota in pol; 9.10 Prireditve danes; 10.00 Torklja; 12.00 Kulinarični koticek; 12.30 Opoldnevnik; 13.00 Glasba po željah; 14.00 Oddaja o morju in pomorščkah; 15.30 DiO; 16.16 Svetozemodra selekcija; 19.00 Radijski dnevnik in kronika; 20.00 Legende; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Elektronska glasba; 23.00 Za železno zaveso; 0.00 Nočni program.

RADIO KOPER (italijanski program)

6.00 Dobro jutro; 6.15, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.00, 12.28, 13.30, 14.30, 15.28, 16.30, 17.30, 18.30, 19.28 Dnevnik, vreme in prometne informacije; 7.15 Jutranji dnevnik; 8.00 Calle degli orti grandi; 8.05 Horoskop; 8.50 Pesem tedna; 9.00 Gostje tedna; 9.35 Apuntamenti destaste; 10.15, 19.20 Sigla single; 10.25 Televizijski in radijski programi; 10.35, 15.05, 19.00, 20.00, 20.30, 22.00, 23.00 Glasba; 11.00 L'alveare; 12.01, 13.35 Ora musica; 12.30 Dogodki dneva; 13.00 Tra resti e orme; 14.00 Slot Parade/Playlist; 14.35 Play Music Like; 15.00 Souvenir d'Italia/Pesem tedna; 15.30 Dogodki dneva; 16.00 E... state freschi – Hot Hits; 18.00 London Calling; 19.30 Vecerni dnevnik; 20.00 La radio a modo nostro (enkrat na mesec); 21.00 Pairappapà; 22.30 Sonoricamente Puglia; 0.00 Nottetempo.

VREDNO OGLEDА

Rai Sobota, 22. avgusta
Rai 2, ob 21.05

Il silenzio del testimone
ZDA 2011
Režija: Peter Markle
Igrajo: Dermot Mulroney, Michael Cudlitz, Anne Heche, Anthony Ruivivar, Lisa Berry, Sarah Allen, Inga Cadwell in Judd Hirsch, Jayne Eastwood

Tony Lord je izkušen in uspešen odvetnik, ki se vrne v rojstni Lake City kot branilec starega prijatelja Sama Robba, profesorja, ki so ga obdolžili umora enega od dijakov. Stopnjevanje dogajanja in okoliščin pa prisili Tonyja, da gre s spominom nazaj, v čas mladosti, ko so tudi njega osumili za smrt nekega dekleta. A z razliko od Sama, ki svoj čas še zdaleč ni sumil, da bi Tony res lahko bil vpletен v tisti umor, ima zdaj uspešni odvetnik marsikateri pomislek glede nedolžnosti starega prijatelja ...
Samo odkritje krivev obeh umorov bo Tonyju omogočilo, da res lahko živi odraslo življenje.
Po istoimenskem romanu Roberta Pattersona je nastal Marklejev film, ki je tudi eden boljših televizijskih rumenčkov zadnjih let.

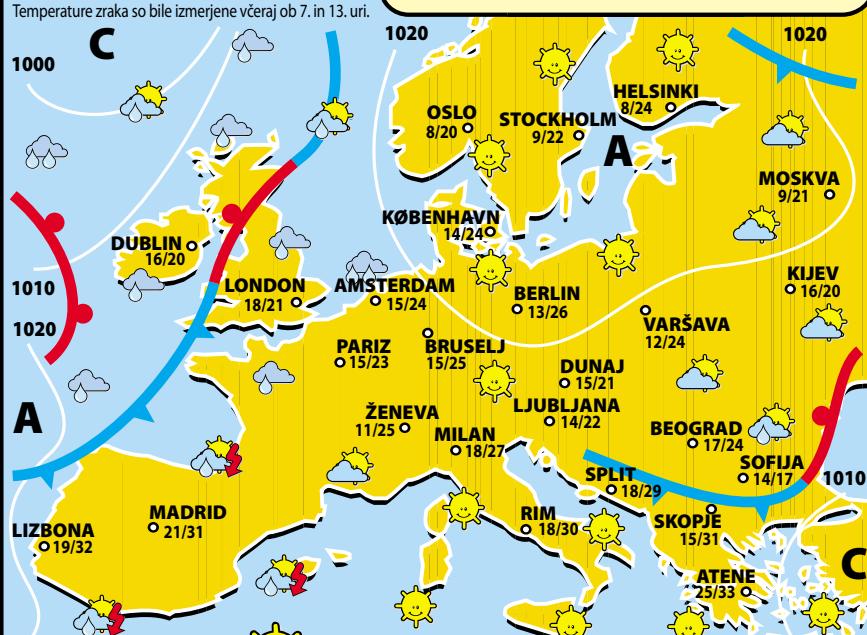
Primorski dnevnik

Lastnik:
Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst
Izdajatelj:
Družba za založniške pobude
DZP doo z enim založnikom
PRAE srl con unicu socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380, fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst
Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ

VREMENSKA SЛИKA

Vremenska napoved
Hidrometeorološkega zavoda Republike Slovenije
in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER
Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7. in 13. uri.

DOLZINA DNEVA
Sonce vzide ob 6.13 in zatone ob 20.02
Dolzina dneva 13.49

LUMINEME
Luna vzide ob 13.43 in zatone ob 23.51

NA DANŠNJU DAN
Leta 1988 so bili na Goriskem ekstremno močni nalivi. Na postaji Kekec nad Novo Gorico je v pol ure padlo 84 mm, v eni uri 141 mm in v treh urah kar 191 mm padavin! V Novi Gorici je v eni uri padlo 119 mm, v Čepovanu pa 95 mm dežja.

PLIMOVANJE
Danès: ob 1.08 najviše 2 cm, ob 7.14 najniže -14 cm, ob 14.18 najviše 25 cm, ob 22.01 najniže -12 cm.
Jutri: ob 6.32 najviše -4 cm, ob 8.34 najniže -4 cm, ob 15.37 najviše 22 cm.

MORJE
Morje je rahlo razgibano, temperatura morja 24,1 stopinje C.

TEMPERATURE °C
500 m ..... 14 2000 m 9
1000 m ..... 12 2500 m 4
1500 m ..... 11 2864 m 2
UV indeks bo po jasnom vremenu sredi dneva po nižinah dosegel 7 in v gorah 8.

Ovržene napovedi o velikanskem asteroidu

WASHINGTON - Ameriška vesoljska agencija Nasa je ovrgla spletnne napovedi o velikanskem asteroidu, ki bi naj prihodnjih mesec padel na Zemljo in uničil dobršen del Srednje in Severne Amerike, je sporočila francoska tiskovna agencija AFP. Različne nestrokovne spletnne strani so poročale o velikem asteroidu, ki bi naj konec septembra padel na Zemljo v bližini Portorika in povzročil uničenje celotnega območja. Predstavniki Nase so apokaliptično teorio označili za neresnično. Nasin strokovnjak Paul Chodas je sporočil, da ne obstaja znanstveno ozadje in niti drobec dokazov o asteroidu, ki bi naj trčil z Zemljijo v septembru. Strokovnjaki so pojasnili, da imajo vsi znani asteroidi le 0,01-odstotno možnost za trčenje z našim planetom v prihodnjih sto letih.

Danny, prvi orkan letosnje sezone v Atlantiku, se bliža Karibom

MIAMI - Nacionalni center za orkane ZDA je v četrtek sporočil, da je tropiska nevihta Danny postal prvi orkan letosnje sezone v Atlantiku. Orkan Danny se je nahajal več kot 1000 kilometrov vzhodno od Karibov, ki naj bi jih dosegel v ponedeljek, vendar naj bi do takrat že oslabel nazaj v nevihto. Danny je sredi Atlantika v četrtek pihal z vetrovi le 120 kilometrov na uro, kar ga je uvrstilo v najšibkejšo 1. kategorijo orkanov. ZDA je orkan nazadnje prizadel julija lani, to je bil orkan druge kategorije Arthur. Od takrat pa do sedaj ZDA uživajo najdaljše obdobje brez orkana vse od leta 1850, ko so začeli uradno zbirati podatke.

TRST - Boris Pahor za STA ob svojem skorajnjem 102. rojstnem dnevju

Bistvena je moralna podpora iz matice

V Ljubljani bodo prihodnjo sredo, na njegov rojstni dan, predstavili njegovo knjigo Rdeči trikotniki, ki jo je iz italijanščine prevedla Tatjana Rojc

TRST - Pisatelj Boris Pahor se da. Ob skorajnjem 102. rojstnem dnevu je za Slovensko tiskovno agencijo (STA) povedal, da ga bolj kot finančna podpora za kulturo skrbi moralna. Brez moralne zavezanosti kulturi in zavedanja njene pomembnosti denar ne pomaga. Spregovoril je tudi o novem delu Rdeči trikotniki, ki ga bodo v Ljubljani predstavili na njegov rojstni dan, prihodnjo sredo. Zamejska kultura živi od podpore, ki jo dobri tudi pri matični državi. A kot je povedal Pahor, ponavadi zamejskim ustvarjalcem v prvi vrsti niso namenili veliko moralne podpore: »Od matice je človek vselej pričakoval, da je ona tista, ki bo dajala pravi poudarek tistim, ki živijo zunaj.«

Pahor sicer meni, da je moralna podpora velikokrat pomembnejša od finančne: »Ne odrečem se finančni podpori, a finančna brez moralne se dotika samo tistih, ki imajo neko organizacijo, društvo, nek izvor, medtem ko je moralna za vse.«

V luči širših finančnih rezov v kulturi je Pahor dejal, da mora vsaka kultura, ki raste in se razvija, v primeru pomanjkanja sredstev preudarno razmisli, kako bo denar porabil, kaj bo realiziral in česa ne. Slabo je, ko mora ustvarjalec delovati varčno, saj to po njegovem mnenju krati kreativnost. Po Pahorjevih besedah bi se morali tako akademiki kot tudi univerza v matici postaviti v bran vsega kulturnega in znanstvenega. Center slovenske kulture bi moral dati jasno vedeti, da tako preprosto ne gre, da se v zvezi s kulturo ne sme govoriti o varčevanju.

Pahor je julija javno čestital mi-

nistrici za kulturo Julijani Bizjak Mlakar, ki je ob obisku Trsta povedala, da v domovini pogreša več narodne zavesti ter da bi jo lahko uvažali iz zamejstva. Pahor je dejal, da si ministrica pred obiskom ni predstavljal, da ljudje, ki živijo v zamejstvu, tako dihajo s slovensko kulturo: »Tako je zmeraj bilo, v Gorici in Trstu, dveh kulturno in politično aktivnih mestih.« Če Trsta ne bi izgubili, bi po njegovih besedah tam stala slovenska univerza, saj je mesto predstavljalo okno v svet.

Med politiki je bil pred tem Bojan Štih edini, ki je Pahorja podprt pri delovanju revije Zaliv in zapisal, da je kulturni razvoj v Trstu odvisen od matice. Danes vest o katerem od zamejskih ustvarjalcev težko prodre v slovensko javnost: »Samo če je kaj izrednega, Ljubljana prisluhne, a se ne navduši, ne poudari.« Kot že večkrat poprej je Pahor poudaril pomen narodne zavesti, ki je pri Slovencih oma-jana.

Novo delo Rdeči trikotniki, ki ga bodo v ljubljanski knjigarni Konzorcij predstavili v sredo, na 102. Pahorjev rojstni dan, je tržaški pisatelj letos najprej napisal za italijansko založbo Bompiani, da bi opozoril na manj znana, a nič manj kruta delovna taborišča za interniranca. Ti so bili internirani zaradi njihovega odporniškega delovanja. To so taborišča, kot so Dachau, Dora in Mauthausen, o katerih je Pahor večkrat govoril, založnica pri italijanski založbi pa ga je spodbudila, naj pove-dano tudi zapiše.

Naslov knjige Rdeči trikotniki bo po besedah Pahorja pri marsiko-

Pahor	103135	26.8.13
Seria		
Student	Trieste	
6. Sep. 1944	Trst	
9. Dez. 1944	Via Feltria 13	
K.L. Mittelbau		
Ang. 28.3.45 #6552	2. sk.	

mu zbulil zanimanje, saj mnogi ne vedo, da so v taboriščih zapornike označevali s trikotniki različnih barv. Rdeči so bili namenjeni političnim za-pornikom.

Pahor je v žepno knjižico, pod-obno vodniku, združil opise številnih

Danes v nižinah in ob obali bo rahlo oblačno do spremenljivo. V gorah bo vreme spremenljivo z možnostjo popoldanskih krajev-nih ploh. Ob obali bo pihal burin, ki bo tekom dneva ponehal.

Danes bo prevladovalo pre-težno jasno vreme. Zjutraj bo ponekod po nižinah megla. Najnižje jutranje temperature bodo od 8 do 13, na Primorsku okoli 15, najvišje dnevine od 19 do 24, na Primorskem do 27 stopinj C.

Jutri bo po vsej deželi spre-menljivo. Zjutraj bo delno oblačno, še posebno ob obali, kjer bo pihal vetrič. Popoldne na zahodu in v gorah bo oblačno z možnostjo krajev-nih ploh.

V nedeljo bo sončno z občasno povečano oblačno-stjo. Zjutraj bo po nižinah megla. V ponedeljek se bo popo-blaci, popoldne bo v zahodnih in osrednjih krajih pričelo deževati. Zapihal bo jugoza-hodni veter.

manj znanih delovnih taborišč. Vključil je tudi italijanska fašistična taborišča, kjer sicer ni bilo rdečih trikotnikov, a so bila po njegovih besedah vsa politična. Knjižica prinaša tudi manj znane in-formacie o življenju v taboriščih. S tem delom bodo Slovenci lahko spo-znali, v katera taborišča so med dru-go svetovno vojno pošiljali njihove ro-jake. Pahor ga je napisal v italijanščini, poslovenila pa ga je Tatjana Rojc. Ob Pahorjevem 102. jubileju bo

izšel tudi zbornik s simpozija Slo-venska tržaška literarna šola. Simpozij sta Mladinska knjiga in Cankarjeva založba lani pripravili ob 101. Pahorjevem rojstnem dnevu in 90-letnici Alojza Rebule. Šlo je za nadaljevanje Pahoriane iz leta 2013, s katero so proslavili Pahorjevo 100-letnico. Obe novi knjigi sta izšli pri Mladinski knjigi oziroma Cankarjevi založbi.

Tržaška literarna šola vključuje ustvarjalce, ki so pred in po letu 1918, ko je Trst prešel pod Italijo, ustvarjali v Trstu. Leto 1918 sicer pomeni mejnik, po katerem se je tržaška književnost razvijala dru-gače kot v Sloveniji. Simpozija so se udeležili številni zamejski ustvarjalci in poznavalci literature. Spregovorili so o literarnem ustvarjanju na Tržaškem, poleg Pahorja in Rebule pa so osvetili tudi lika in delo Vladimirja Bartola in Srečka Kosovela.

Na vprašanje, kakšen je bil od-ziv na simpozij, je Pahor dejal: »Ma-lenosten, kot ponavadi. Zmeraj ne-kdo nekaj očita. Marsikdo je rekel, da imamo literarno šolo v Ljubljani, kjer deluje tudi ZRC SAZU, Društvo slo-venskih pisateljev in center Pen. Za-kaj je treba govoriti o Trstu?«

Pahor je dvomljivcem odgovoril, da je o tržaški literarni šoli treba go-voriti preprosto zato, ker resnično ob-staja. Ne gre za samopromocijo, kot mu nekateri opomažajo. Očitke za-vrača in ga ne zanimajo, saj meni, da je širše prepoznan že po svojih delih. »S to šolo potrjujemo našo tržaško eksistenco,« je zatrdil. To se zdi Pa-horju ključno.

Maja Čehovin Korsika (STA)